

LETNO POROČILO

za leto 2016

Ljubljana, februar 2017

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE.....	1
POSŁANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE.....	2
I. POSLOVNO POROČILO.....	4
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2016.....	5
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2016	6
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA POSLOVNO LETO 2017	7
4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2016	8
4.1. Analiza makroekonomskega okolja.....	8
4.2. Trendi v panogi, v kateri družba deluje	9
4.3. GVO danes.....	10
4.4. Ekonomska analiza poslovanja	11
4.4.1. Prihodki.....	11
4.4.2. Odhodki	16
4.4.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	16
4.4.4. Naložbe.....	17
4.4.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov	18
4.4.6. Sredstva.....	19
4.4.7. Kapital in obveznosti.....	21
4.5. Obratni kapital	24
4.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja.....	24
5. PRODAJA IN NABAVA.....	30
5.1. Naročniki	30
5.2. Dobavitelji	30
6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA	30
7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	31
7.1. Tveganja delovanja	31
7.2. Tržna tveganja.....	31
7.3. Finančna tveganja	31
7.3.1. Kreditno tveganje	32
7.3.2. Plačilnosposobnostno tveganje.....	32
7.4. Ključna tveganja	32
8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	33
8.1. Organiziranost	33
8.2. Zaposleni.....	34
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja	34
8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi.....	35
8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti.....	35
8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)	35
8.2.5. Izobrazbena struktura.....	36
8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori	36
8.2.7. Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih.....	37
8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih	37

8.2.9. Študij ob delu	37
8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi in izvajanje strokovne delovne prakse	38
8.2.11. Stroški dela	38
8.2.12. Povprečna plača	39
8.2.13. Skrb za zaposlene, upokojece in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	39
8.2.14. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost	39
8.2.15. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev	40
9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	41
10. SKRB ZA OKOLJE	43
11. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	45
12. IZJAVA O UPRAVLJANJU	46
13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	50
II. RAČUNOVODSKO POROČILO	51
1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	52
1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016	52
1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016	52
1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2016	53
1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016	56
1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016	57
2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.	58
2.1. Splošno o družbi	58
2.2. Podlaga za sestavo	59
2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	60
3. POJASNILA K IZKAZOM	70
3.1. Čisti prihodki od prodaje	70
3.2. Drugi prihodki od poslovanja	71
3.3. Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije	71
3.4. Stroški storitev	71
3.5. Stroški dela	72
3.6. Drugi odhodki poslovanja	72
3.7. Finančni prihodki in odhodki	72
3.8. Davek iz dobička in odloženi davki	73
3.9. Neopredmetena sredstva	73
3.10. Opredmetena osnovna sredstva	75
3.11. Finančne naložbe v odvisna podjetja	76
3.12. Druge finančne naložbe	76
3.13. Odložene terjatve za davek	77
3.14. Zaloge	77
3.15. Poslovne in druge terjatve	77
3.16. Denar in denarni ustrezniki	78
3.17. Kapital in rezerve	78
3.18. Rezervacije	79
3.19. Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti	80
3.20. Prejeta posojila	80
3.21. Vnaprej vračunani stroški in odhodki	81
3.22. Potencialne in prevzete obveznosti	81

4.	DRUGA RAZKRITJA.....	82
4.1.	Posli s povezanimi strankami.....	82
4.2.	Stroški revizorja.....	83
4.3.	Upravljanje finančnih tveganj.....	84
5.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	85
6.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	86

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664000
DAVČNA ŠTEVILKA	40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0510 0801 0150 169 Abanka d.d. SI56 3000 0000 0372 710 Sberbank d.d. SI56 3000 0010 0372 726 Sberbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
TELEFON	+386 1 234 19 50
FAKS	+386 1 234 18 03
ODVISNA DRUŽBA	GVO Telekommunikation GmbH Schorlemer Strasse 48, DE 48683 Ahaus Bundesrepublik Deutschland (Lastništvo 100,00% GVO, d.o.o.)

Družba GVO, d.o.o. je nastala kot uresničenje poslovne zamisli združiti vse lastne zmogljivosti s področja izvajanja del pri gradnji in vzdrževanju telekomunikacijskega kabelskega omrežja družbe Telekom Slovenije d.d. v ločeno družbo, jo ustrezno organizirati in opremiti ter ji zaupati v izvedbo strokovno najzahtevnejša dela s tega področja.

Zamisel se je začela uresničevati v letu 2002, ko je bila v okviru družbe Telekom Slovenije d.d., ustanovljena Enota GVO, ki je s 1. 1. 2004 prerasla v hčerinsko podjetje GVO, d.o.o.

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

GVO, d.o.o. ima v Zvezni Republiki Nemčiji hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH. Njeno letno poročilo je na voljo na sedežu družbe GVO, d.o.o..

POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

Poslanstvo

Naše poslanstvo je povezovanje ljudi.

Vizija

Naša vizija je ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki del prihodka na teh ključnih segmentih ustvarja tudi na ostali trgih Evropske Unije.

Vrednote

Medsebojno se spoštujemo

S spoštovanjem vseh deležnikov gradimo uspešne odnose. Spoštujemo vse sodelavce, ne glede na organizacijsko umeščenost ali vrsto del, ki jih ti opravljajo, dobavitelje, podizvajalce, naročnike in kupce. Prizadevamo si za spoštovanje njihovih želja, predlogov in potreb v okvirih, ki omogočajo stabilno finančno poslovanje in ohranjanje tržne moči našega podjetja.

Prevzemamo odgovornost

Vsak delavec prevzema odgovornost za svoja dejanja in odločitve. S kakovostno in pravočasno opravljenim delom, z odgovornim ravnanjem z osnovnimi sredstvi, drobnim inventarjem, osebno varnostno opremo in drugimi delovnimi sredstvi. Odgovorni smo tudi do sebe in vseh svojih sodelavcev, s svojimi dejanji pa si prizadevamo ohraniti zdravo in spodbudno delovno okolje.

Učinkovito komuniciramo

Z odprtim in razumljivim komuniciranjem gradimo medsebojno zaupanje, med sodelavci in v odnosih do ostalih deležnikov (dobavitelji, podizvajalci, naročniki, kupci ter ostala, nesegmentirana javnost). Pisno komunikacijo dopolnjujemo z ustno, kadar lahko tako dosežemo višjo stopnjo medsebojnega razumevanja.

Napak ne ponavljamo

Lastne napake in napake sodelavcev razumemo kot priložnosti, da se iz njih čim več naučimo, in jih ne ponavljamo.

Težave rešujemo konstruktivno

Reševanja težav, ki jih zaznamo v delovnem procesu, se lotevamo konstruktivno. Ob identifikaciji težave najprej pomislimo na možne rešitve in korake, ki so potrebni za dosego postavljenih ciljev.

Reklamacije obravnavamo skrbno

Vsako reklamacijo obravnavamo skrbno, spoštljivo in z najvišjo stopnjo prioritete, saj je od načina reševanja reklamacij odvisna podoba podjetja v javnosti ter njegov ugled. Kadar je le mogoče, po zaključku postopka reševanja reklamacije preverimo, ali je stranka zadovoljna z načinom reševanja reklamacije in s končnim rezultatom. Odzive uporabimo za morebitne spremembe postopkov, s ciljem višje stopnje zadovoljstva strank.

Vodenje z zgledom

Vodje na vseh nivojih s svojim odnosom do sodelavcev, osnovnih sredstev, kvalitete dela, spoštovanjem pravilnikov in navodil ter sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja in odločitve dajejo zgled vseh zaposlenim.

Uvodna beseda direktorja družbe

Po bolj umirjenem letu 2015, ki smo ga izkoristili za optimizacijo procesov in sredstev, povečevanje učinkovitosti in zniževanje stroškov, smo v leto 2016 zakorakali z velikimi načrti v zvezi z rastjo poslovanja ter pridobitvijo in začetkom izvajanja večjih investicijskih projektov. Že v začetku leta smo se začeli ustrezno organizirati, dodatno zaposlovati in opremljati, da smo se zmogli soočiti z velikimi izzivi, ki so nam jih prinesli novo pridobljeni projekti.

S pomočjo optimiziranega informacijskega okolja smo v letu 2016 kljub nižjemu številu zaposlenih od načrtovanega presegli vse zastavljene cilje, tako na področju posameznih pomembnejših projektov, kot tudi na področju načrtovanih finančnih in nefinančnih kazalnikov ter rezultatov poslovanja. Skozi optimizirane poslovne procese in učinkovitejšo razporejanje resursov smo lahko znižali prodajno ceno na pomembnih segmentih vzdrževanja in specifičnih investicij za matično družbo ter s pomočjo uspešne izvedbe pridobljenih projektov na trgu dosegli in presegli načrtovane poslovne rezultate.

Poleg večjega projekta izgradnje najsodobnejšega telekomunikacijskega omrežja za matično družbo, ki je zasedel velik del naših resursov preteklem letu, je leto zaznamovala tudi pridobitev projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ki ga izvajamo skupaj z matično družbo. Po uspešni pridobitvi projekta na javnem razpisu smo opravili večmesečne priprave na začetek izvajanja projekta, ki mora biti zaključen v zadnjem kvartalu leta 2017, in v mesecu decembru začeli z izvajanjem gradbenih del ter v okviru teh postavili prvo ograjo pri portalu na odseku dolenske avtoceste Grosuplje – Višnja gora.

Na področju upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij smo omrežja v našem upravljanju širili in jih dogradili na dodatnih področjih, na vseh omrežjih pa smo priključevali nove in dodatne uporabnike. V preteklem letu smo zgradili tudi prvo omrežje, katerega izgradnjo smo financirali skupaj z lokalnim prebivalstvom. S tem se je nadaljevala naša stabilna rast v vlogi upravljavca odprtih širokopasovnih omrežij, ki v zadnjih letih prevzema vedno večjo vlogo v našem poslanstvu.

Za potrebe izvajanja vseh omenjenih projektov smo v preteklem letu močno povečali obseg investicij v zamenjavo dotrajanih osnovnih sredstev (vozila, instrumenti in orodja) ter v opremljanje dodatnih ekip, ki smo jih oblikovali s pomočjo novo zaposlenih delavcev. Hkrati pa smo skozi zaposlovanje mladih in perspektivnih kadrov ter z intenziviranjem sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami iz naše stroke izkoristili priložnost za nadaljevanje procesa temeljite kadrovske prenove in pomladitve ter povprečno starost v družbi znižali za dve leti.

Prosti denarni tok smo namenjali nadaljnjemu zniževanju zadolženosti ter financiranju rasti poslovanja. Z znižanjem zadolženosti pa se že pripravljamo na nove priložnosti v prihodnjih letih, ki nam bodo omogočile nadaljnjo rast poslovanja ter hkrati zagotovile nove dolgoročne in stabilne vire prihodkov.

V leto 2017 tako vstopamo kadrovsko, tehnično in procesno prenovljeni, kar nas navdihuje z optimizmom in nam vliva zaupanje, da bomo jutri še bolj odlično izvajali tisto, kar že danes najbolje znamo – povezovali ljudi.

Borut Radi
Direktor

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2016

- V obliki javno-zasebnega partnerstva smo zgradili II. fazo odprtega širokopasovnega omrežja v občini Sveti Tomaž ter v skupnem sovlaganju z občani tudi odprto širokopasovno omrežje v naselju Dražgoše v občini Železniki.
- Začeli smo tržiti storitve dostopa do odprtega širokopasovnega omrežja v Občini Ormož, v naselju Pavlovci (faza III), ki je bilo v obliki javno-zasebnega partnerstva zgrajeno v letu 2015.
- Na odprtih širokopasovnih omrežjih v našem upravljanju se je nadaljevala rast števila zgrajenih in aktivnih priključkov.
- V mesecu oktobru smo prejeli certifikat bonitetne odličnosti (A), ki ga podeljuje Bisnode Slovenija in izkazuje, da GVO spada med top slovenske poslovne subjekte z vidika bonitetne odličnosti.
- V mesecu decembru smo začeli z izvajanjem gradbenih del v okviru izvajanja projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku. Postavili smo prvo ograjo pri portalu na odseku dolenjske avtoceste Grosuplje – Višnja gora.
- Uspešno smo opravili obnovitveni zunanji presoji sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2008 in sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004.
- Izvedli smo redne letne ocenjevalne razgovore, v okviru katerih smo poleg doseganja letnih ciljev posameznikov prvič ocenjevali tudi kompetence posameznikov. Pri tem smo si pomagali s kadrovskim informacijskim sistemom (KIS), ki smo ga razvili v lastni režiji in bo služil podrobnejšemu spremljanju strokovnega razvoja zaposlenih.
- Izvedli smo ciljno usposabljanje odgovornih vodij del na področju vodenja in dela z ljudmi, s tem povečevali usposobljenost srednjih in nižjih vodstvenih kadrov ter spodbujali njihov osebnostni in strokovni razvoj.
- Povečanje obsega del smo izkoristili za začetek temeljite kadrovske prenovе in intenziviranja sodelovanja z izobraževalnimi ustanovami iz naše stroke, skozi katera zaposlujeemo in vzgajamo mlade perspektivne kadre, ki bodo v prihodnjih letih prevzemali več odgovornosti in ki jim bomo na ta način omogočili uspešen strokovni razvoj. V letu 2016 smo povprečno starost zaposlenih znižali za dve leti.
- Za potrebe izvajanja večjih projektov in opremljanja novo oblikovanih ekip smo povečali obseg investicij v posodobitev, zamenjavo in dopolnitev osnovnih sredstev (vozil, instrumentov in orodij). Starejša vozila smo zamenjali z vozili z ekološko bolj sprejemljivimi motorji ter nadaljevali z dobro prakso ozaveščanja zaposlenih za varčno in varno vožnjo.
- Zaposlenim, ki so v predhodnem letu najučinkoviteje pripomogli k zmanjševanju porabe goriva in se izkazali v svojem odnosu do delovnih sredstev in okolja, smo omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS centru varne vožnje Vransko.
- S pomočjo Projektno-informacijskega sistema (PIS), ki smo ga v lastni režiji razvili v letu 2015 za potrebe strateškega in dnevnega planiranja opravil za operativno izvedbo, razporejanje resursov, potrebnih za izvedbo delovnih nalog, in normativno spremljanje uspešnosti izvedbe posameznih opravil, smo povečali produktivnost zaposlenih in izboljšali učinkovitost izrabe resursov.
- Vzpostavili smo celovit sistem poročanja (BI), s katerim vsakodnevno spremljamo napredovanje ključnih projektov v izvajanju ter merimo njihovo učinkovitost.
- Izdelali smo strateški poslovni načrt, s katerim smo načrtali razvoj družbe v prihodnjih petih letih (2017-2021).

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2016

V poslovnem letu 2016 smo uspešnost poslovanja spremljali skozi vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti, ki zajemajo celovit in uravnotežen pogled na uspešnost poslovanja družbe. Kazalnike smo opredelili s pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov (ti. Balanced Scorecard), tako da smo poleg finančnega vidika upoštevali tudi vidike strank, notranjih procesov ter učenja in rasti. Izhodišče za opredelitev ključnih kazalnikov poslovanja je bila vizija družbe, iz katere izhajajo ključne usmeritve ter posamezni strateški cilji.

S pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov smo za vsakega izmed ključnih strateških ciljev pripravili strateški zemljevid, ga podrobno analizirali ter pretvorili v posamezne aktivnosti. Nadalje smo opredelili posamezne kazalnike, s katerimi je mogoče meriti uspešnost posameznih aktivnosti, ter nazadnje izbrali ključne kazalnike z največjim vplivom na doseganje strateških ciljev in skozi njih zasledovanje vizije družbe.

Štiri vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti smo dosegli v skupni višini 104% ponderirano, in sicer smo:

- s pomočjo nadaljnjih optimizacij procesov in z izkoriščanjem programske opreme za podporo poslovanju, ki smo jo v letu 2015 razvili z lastnimi resursi, dosegli načrtovani EBITDA;
- presegli načrtovan obseg prihodkov na trgu in posredno prek matične družbe;
- število zgrajenih priključkov na odprtih širokopasovnih omrežjih smo povečali za večje število od načrtovanega;
- ohranili dosedanje bonitetno AJPES, ki pa je kljub načrtom nismo uspeli izboljšati, kar ostaja izziv za prihodnje leto.

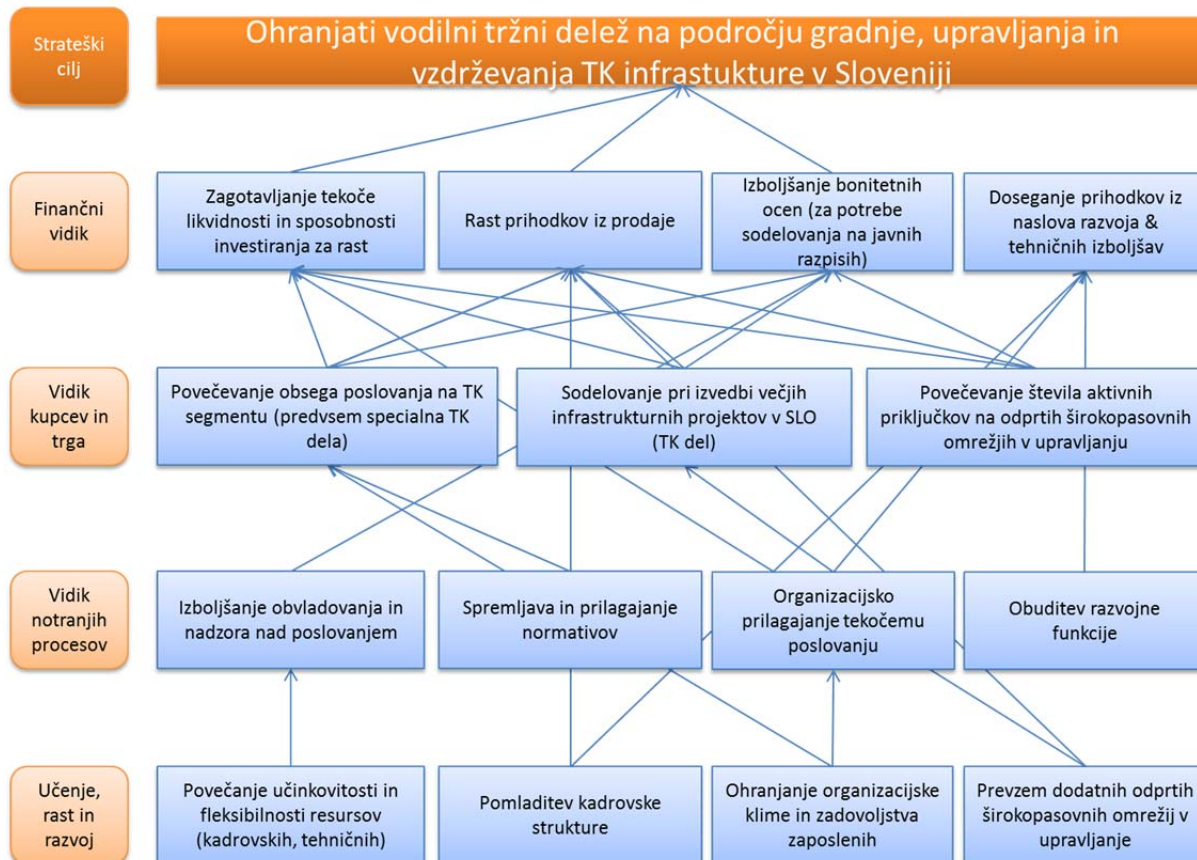
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA POSLOVNO LETO 2017

Na podlagi naše vizije ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki na teh ključnih segmentih dosega pomemben tržni delež tudi na ostalih trgih Evropske Unije, smo za poslovno leto 2017 opredelili naslednje ključne strateške usmeritve:

- Obdržati vodilni tržni delež na področju gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji.
- Ohraniti vlogo vodilnega izvajalca na področju specialnih del na vseh vrstah telekomunikacijskih kabelskih omrežij v regiji.
- Sodelovanje na večjih projektih gradnje telekomunikacijskih omrežij v regiji (projektiranje, montažna dela, izvršilno-tehnična dokumentacija).
- Sodelovanje s podjetji v Skupini Telekom Slovenije na večjih investicijskih projektih v državi in regiji.
- Povečati tržni delež na trgu gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij ter prevzem dodatnih omrežij v upravljanje.
- Povečati penetracijo na obstoječih odprtih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO.
- Pridobiti pomemben tržni delež na področju elektroenergetske infrastrukture (nizki in jaki tok).
- Povečevanje deleža prihodkov izven Skupine TS in v tujini.

Za ključen strateški cilj smo pripravili strateški zemljevid, s pomočjo katerega ga bomo zasledovali in merili našo uspešnosti pri njunem zasledovanju. Strateški zemljevid je prikazan na sliki 1.

Slika 1: Strateški zemljevid za strateški cilj »Ohranjati vodilni tržni delež na področju gradnje, upravljanja in vzdrževanja TK infrastrukture v Sloveniji«

Uspešnost pri zasledovanju strateških ciljev bomo tudi v letu 2017 merili s pomočjo uravnoteženega sistema kazalnikov.

4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2016

4.1. Analiza makroekonomskega okolja

V letu 2015 so se gospodarski rezultati v vseh državah članicah EU izboljšali ali so ostali stabilni, do leta 2017 pa je pričakovati rast gospodarstva vseh držav članic. Jesenska UMAR-jeva napoved gospodarskih gibanj za Slovenijo predvideva nadaljevanje ugodnih gospodarskih gibanj. Dinamiko rasti BDP bodo zaznamovale predvsem državne investicije, povezane z obsegom črpanja EU sredstev. Rast BDP-ja naj bi tako v letu 2016 znašala 2,3 %, v letih 2017 in 2018 pa 2,9 % oz. 2,6 %.

Ključni dejavnik rasti gospodarske aktivnosti bodo izvoz ter rast tujega povpraševanja in izboljševanje konkurenčnosti menjalnega sektorja. Poleg omenjenega pa bo k rasti prispevala tudi domača potrošnja ob občutnem izboljšanju razmer na trgu dela in visoki ravni zaupanja potrošnikov. Ti pozitivni trendi se bodo nadaljevali tudi v prihodnjih dveh letih. Cene življenjskih potrebščin se bodo nekoliko povišale, vendar bo inflacija ostala razmeroma nizka, do leta 2018 bo tako ostala pod 2 %. Tudi na trgu dela je pričakovati ugodna gibanja, vendar jih bodo v vedno večji meri zaznamovale demografske spremembe, zlasti krčenje števila delovno sposobnega prebivalstva.

Kljub ugodnim napovedim, ostajajo nekatere negotovosti v mednarodnem okolju, predvsem v povezavi z Brexitom, negotovostih glede prihodnjih migracijskih tokov in različno dinamiko okrevanja največjih svetovnih gospodarstev. Tveganja v domačem okolju so manj izrazita in bolj uravnotežena kot v predhodnih napovedih. Negotovi so predvsem obeti glede obsega prihodnjega črpanja sredstev EU in s tem investicij države.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki Sloveniji

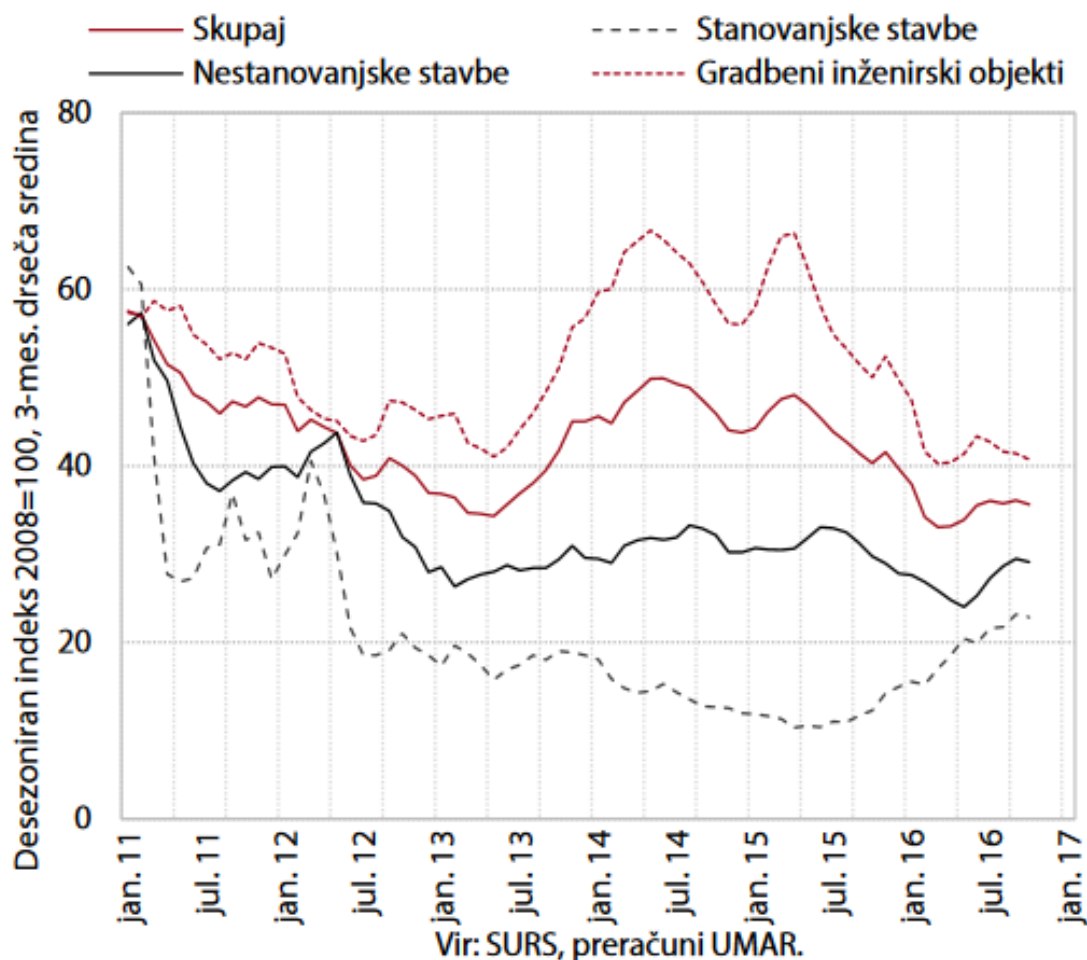
	2012	2013	2014	2015	Jesenska napoved 2016		
					2016	2017	2018
BDP (realna rast v %)	-2,7	-1,1	3,1	2,3	2,3	2,9	2,6
BDP v mio EUR (tekoče cene)	36.003	35.917	37.332	38.570	40.004	41.416	42.885
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	12,0	13,1	13,1	12,3	11,2	10,2	9,5
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	-1,8	0,0	2,6	1,2	0,4	1,5	1,5
Inflacija (konec leta)	2,7	0,7	0,2	-0,5	1,1	1,4	1,5
Inflacija (povprečje leta)	2,6	1,8	0,2	-0,5	0,1	1,4	1,5
Zasebna potrošnja (realna rast v %)	-2,5	-4,0	2,0	0,5	2,3	2,2	2,0
Državna potrošnja (realna rast v %)	-2,2	-2,1	-1,2	2,5	2,0	1,3	0,7

Vir: SURS, BS, ECB, preračuni in napovedi UMAR (Jesenska napoved gospodarskih gibanj, september 2016).

4.2. Trendi v panogi, v kateri družba deluje

Vrednost opravljenih gradbenih del je po rasti v drugem četrtletju v naslednjih mesecih ostala na podobni ravni. Aktivnost v prvih desetih mesecih 2016 je bila precej nižja kot pred letom, kar je povezano predvsem z nižjimi državnimi investicijami. Ob splošnem izboljševanju gospodarskih razmer in postopnem okrevanju nepremičninskega trga se je okrepila gradnja stanovanj, v zadnjih mesecih pa tudi gradnja nestanovanjskih stavb.

Slika 2: Vrednost opravljenih gradbenih del

Vir: UMAR, *Ekonomsko ogledalo* – januar 2017

Kazalniki zaupanja in poslovnih tendenc v gradbeništvu so se skozi leto 2016 večinoma izboljševali vse do zadnjega kvartala, ko so začeli upadati. Kljub temu so kazalniki večinoma na višjih nivojih, kot so bili v istem obdobju prejšnje leto, kar nakazuje na povečanje zaupanja v nadaljnje okrevanje gospodarstva in s tem povečanje javnih in zasebnih investicij.

Vir: *Anketa o poslovnih tendencah v gradbeništvu*, januar 2017

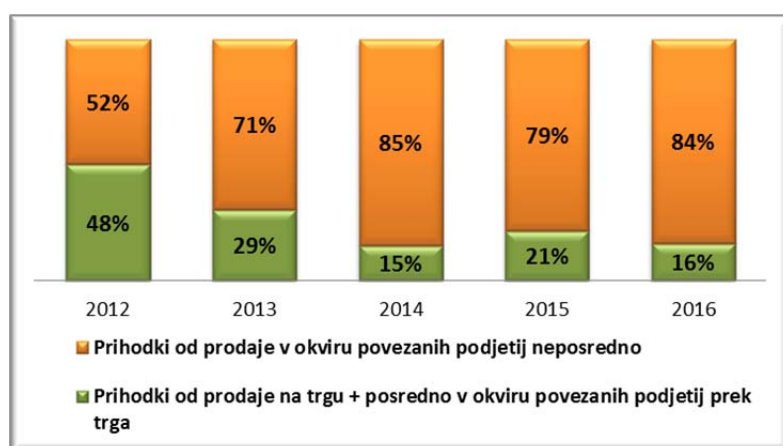
4.3. GVO danes

GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu proizvodnje na teh področjih dela.

Pomemben delež prihodkov GVO še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, čeprav se je v zadnjih petih letih delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu ali posredno prek trga, gibal med 15% in 48% vseh prihodkov. Največji delež prihodkov, ustvarjenih neposredno na trgu ali posredno v okviru povezanih podjetij prek trga, je GVO dosegel v letu 2012, ko je velik del prihodkov realiziral v okviru gradnje odprtih širokopasovnih omrežij.

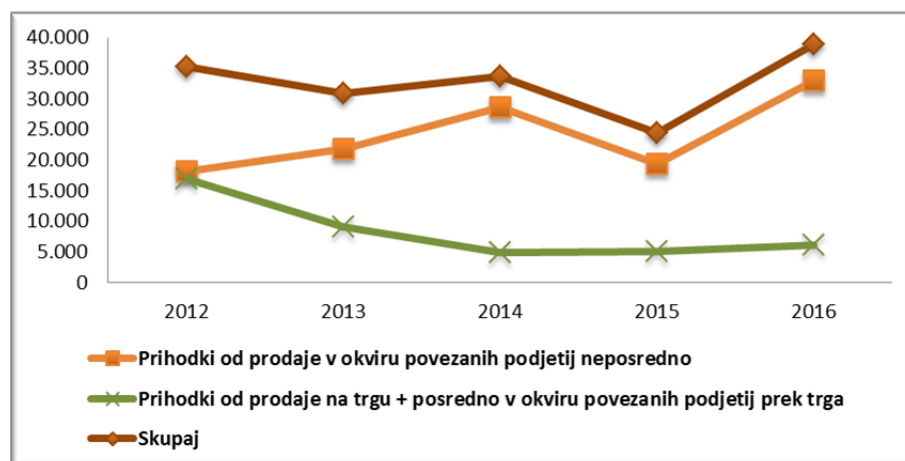
V letu 2016 se je obseg prihodkov, realiziranih neposredno v okviru povezanih podjetij, povečal na račun povečanega obsega investicij v gradnjo novih telekomunikacijskih omrežij s strani matične družbe, ki so v preteklem letu dosegle najvišji nivo v zadnjem petletnem primerjalnem obdobju.

Slika 3: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2012 – 2016

Slika št. 4 v nadaljevanju grafično prikazuje glavne trende gibanja čistih prihodkov od prodaje po ključnih skupinah prihodkov. Zaradi poenostavitve prikaza smo smiselno združili prihodke, realizirane neposredno na trgu, ter prihodke, realizirane v okviru povezanih podjetij prek trga. Obe prikazani skupini prihodkov sta v letu 2016 zabeležili pozitiven trend, kot bomo podrobneje pojasnili v nadaljevanju.

Slika 4: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij ter na trgu in v okviru povezanih podjetij prek trga v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

4.4. Ekonomska analiza poslovanja

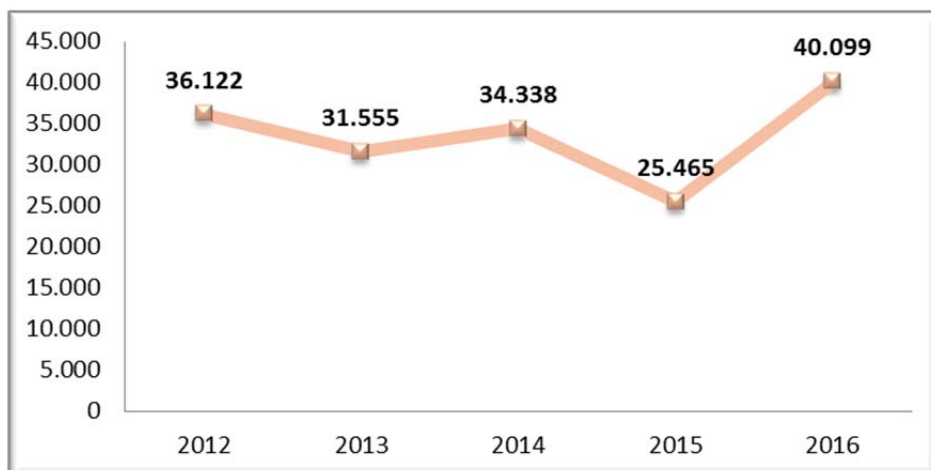
4.4.1. Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2016 znašali 40.099 tisoč EUR, od tega je 38.973 tisoč EUR (97,2%) čistih prihodkov od prodaje, 1.116 tisoč EUR (2,8%) je drugih prihodkov iz poslovanja in 10 tisoč EUR (manj kot 0,1%) finančnih prihodkov. Glavnino prihodkov GVO ustvarja z izvajanjem poslovne dejavnosti, le 2,8% prihodkov pa iz naslova neposlovnih aktivnosti. V primerjavi z letom 2015 se je obseg čistih prihodkov od prodaje povečal za 60%. Drugi prihodki iz poslovanja so v primerjavi z letom 2015 višji za 5%, finančni prihodki pa nižji za 36%.

Tabela 2: Struktura prihodkov primerjalno 2016 in 2015

Prihodki v 000 EUR	2016		2015		Indeks 2016/2015
Čisti prihodki od prodaje	38.973	97,2%	24.382	95,7%	160
Drugi prihodki od poslovanja	1.116	2,8%	1.067	4,2%	105
Finančni prihodki	10	0,0%	16	0,1%	64
Skupaj prihodki	40.099		25.465		157

Slika 5: Gibanje prihodkov v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

Čisti prihodki od prodaje

Čiste prihodke od prodaje GVO realizira neposredno v okviru povezanih podjetij (predvsem letne investicijske in vzdrževalne pogodbe), v okviru povezanih podjetij prek trga (kjer so posli pridobljeni na trgu, a so prihodki realizirani do povezanih podjetij) ter neposredno na trgu (za naročnike izven Skupine Telekom Slovenije).

V strukturi čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 84%, prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga ter prihodki od prodaje na trgu pa vsak po 8%. V primerjavi z letom prej so se največ (za 70%) povečali prihodki v okviru povezanih podjetij, kar je posledica najvišjega obsega investicij matične družbe v izgradnjo novih širokopasovnih omrežij v zadnjih nekaj letih. Prihodki v okviru povezanih podjetij prek trga so višji za 13%, prihodki neposredno na trgu pa za 29%.

Tabela 3: Struktura čistih prihodkov od prodaje primerjalno 2016 in 2015

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	32.901	84%	19.349	79%	170
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	2.927	8%	2.591	11%	113
Prihodki od prodaje na trgu*	3.145	8%	2.442	10%	129
Skupaj	38.973		24.382		160

*Vključno s prihodki od prodaje materiala

Tabela 4: Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2012 – 2016

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2012	2013	2014	2015	2016
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	18.180	21.799	28.678	19.349	32.901
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga	255	3.073	2.186	2.591	2.927
Prihodki od prodaje na trgu*	16.752	6.037	2.734	2.442	3.145
Skupaj	35.188	30.910	33.598	24.382	38.973

*Vključno s prihodki od prodaje materiala

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj v višini 73%, sledijo prihodki od vzdrževanja in odprave napak v višini 26%. Vsi ostali prihodki, doseženi neposredno v okviru povezanih podjetij (geodetske storitve, izdelava izvršilno-tehnične dokumentacije za zgrajena omrežja, projektiranje in ostale storitve), predstavljajo skupaj vsega 1% prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij.

V letu 2016 smo zaradi povečanega obsega investicij v izgradnjo novih kabelskih telekomunikacijskih omrežij zabeležili izredno rast prihodkov investicijskih gradenj v višini 168%, medtem ko se je obseg prihodkov od vzdrževanja in odprave napak iz naslova optimizacij procesov in učinkovitejšega razporejanja resursov ter posledičnega znižanja cen znižal za 11%. Vsi ostali prihodki v okviru povezanih podjetij skupaj, ki sicer predstavljajo le majhen strukturni delež, pa so se v letu 2016 znižali za 44%.

Tabela 5: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij primerjalno 2016 in 2015

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Prihodki od investicijskih gradenj	23.879	73%	8.909	46%	268
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	8.625	26%	9.726	50%	89
Geodetske storitve, ITD, projektiranje in ostale storitve	397	1%	714	4%	56
Skupaj	32.901		19.349		170

Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2012 – 2016

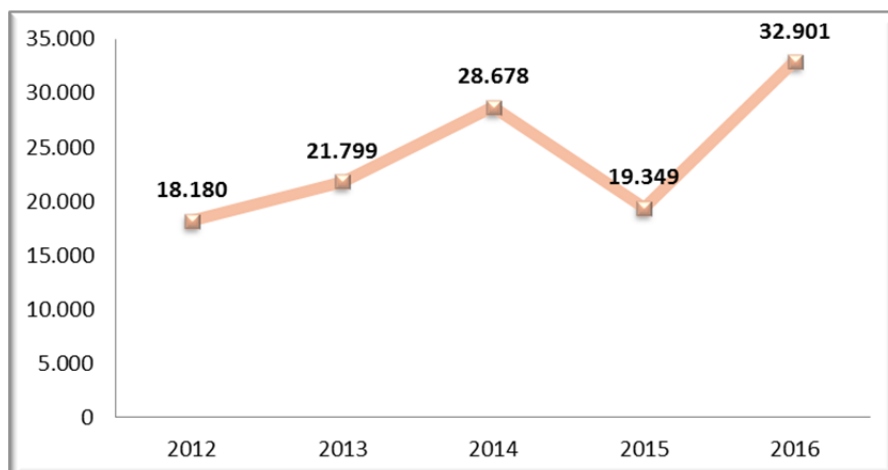

Tabela 6: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2012 - 2016

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno (v 000 EUR)	2012	2013	2014	2015	2016
Prihodki od investicijskih gradenj	10.072	10.677	14.160	8.909	23.879
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	7.546	10.433	13.941	9.726	8.625
Geodetske storitve, ITD, projektiranje in ostale storitve	563	689	577	714	397
Skupaj	18.180	21.799	28.678	19.349	32.901

Kot izhaja iz zgornje tabele, obseg prihodkov iz naslova investicijskih gradenj za matično družbo iz leta v leto niha predvsem kot posledica različnega obsega investicij matične družbe v različnih časovnih obdobjih, medtem ko obseg prihodkov iz naslova vzdrževanja in odprave napak v zadnjih dveh letih beleži negativen trend.

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga

V strukturi čistih prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga največji strukturni delež v višini 51% predstavljajo prihodki iz naslova investicij TK do Telekoma Slovenije, z deležem 43% sledijo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, medtem ko ostali prihodki skupaj (zaradi rasti prvih dveh skupin prihodkov) predstavljajo le še 6% delež.

Prihodki od investicij v okviru povezanih podjetij prek trga so v letu 2016 narasli za 25%, v primerjavi z letom prej, kar je predvsem posledica projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ki sta ga TS in GVO skupaj pridobila na javnem razpisu (GVO kot podizvajalec). Nadaljnjo rast beležimo na segmentu prihodkov od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij do Telekoma Slovenije, ki so se glede na leto prej povečali za 16%. Ostali prihodki v okviru povezanih družb (kamor sodijo predvsem storitve na elektroenergetskih omrežjih in električnih instalacijah ter investicije do drugih povezanih podjetij) so bili nižji za 46%.

Tabela 7: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga primerjalno 2016 in 2015

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij posredno prek trga (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Prihodki od investicij TK v okviru povezanih podjetij prek trga	1.498	51%	1.198	46%	125
Prihodki od uporabnine za OŠO v okviru povezanih podjetij	1.266	43%	1.091	42%	116
Ostali prihodki v okviru povezanih družb prek trga	163	6%	302	12%	54
Skupaj	2.927		2.591		113

Kot je razvidno iz tabele 8, imajo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij stalen pozitiven trend rasti, medtem ko je obseg ostalih prihodkov odvisen predvsem od razpoložljivosti posameznih poslov, na katerih konkurira tudi GVO.

Tabela 8: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga v obdobju 2012 - 2016

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij posredno prek trga (v 000 EUR)	2012	2013	2014	2015	2016
Prihodki od investicij TK v okviru povezanih podjetij prek trga	17	2.206	1.016	1.198	1.498
Prihodki od uporabnine za OŠO v okviru povezanih podjetij	238	367	671	1.091	1.266
Ostali prihodki v okviru povezanih družb prek trga	0	501	499	302	163
Skupaj	255	3.073	2.186	2.591	2.927

Prihodki od prodaje na trgu

V strukturi prihodkov od prodaje na trgu (izven Skupine Telekom Slovenije) največji strukturni delež v višini 42% predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj TK omrežij, drugi največji delež v višini 36% predstavljajo ostali prihodki (predvsem iz naslova projekta komunalnih gradenj na območju občine Škofljica ter storitve na elektroenergetskih omrežjih, geodetske, projektantske in druge storitve), prihodki od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu pa predstavljajo 19% strukturni delež. Prihodki iz naslova gradnje odprtih širokopasovnih omrežij v obliki javno-zasebnega partnerstva so v letu 2016 predstavljali 4% strukturni delež.

V primerjavi z letom 2015 smo največjo rast zabeležili na segmentu ostalih prihodkov, kar je posledica izvedbe projekta izgradnje komunalnih vodov na območju občine Škofljica. Še naprej so rasli tudi prihodki iz naslova uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu. Znižali pa so se prihodki iz naslova investicijskih gradenj na področju telekomunikacijske infrastrukture (za 11%), kar je posledica pomanjkanja večjih infrastrukturnih projektov na trgu, in prihodki iz naslova gradnje odprtih širokopasovnih omrežij v obliki javno-zasebnega partnerstva, kjer smo izvedli le manjši projekt na območju občine Sveti Tomaž (faza II).

Tabela 9: Struktura prihodkov od prodaje na trgu primerjalno 2016 in 2015

Prihodki od prodaje na trgu (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Prihodki od investicijskih gradenj TK	1.310	42%	1.478	61%	89
Prihodki gradnje OŠO v obliki JZP	120	4%	176	7%	68
Prihodki od uporabnine za OŠO	589	19%	561	23%	105
Ostali prihodki*	1.126	36%	227	9%	496
Skupaj	3.145		2.442		129

Prihodki iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij

S povečevanjem obsega odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju GVO ter povečevanjem števila novih priključkov na teh omrežjih in števila aktivnih priključkov na njih še naprej dosegamo stabilno rast prihodkov iz tega naslova. Prihodki na tem segmentu so se v primerjavi z letom prej povečali za skupaj 12%.

Tabela 10: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij primerjalno 2016 in 2015

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Prihodki znotraj povezanih podjetij	1.266	68%	1.091	66%	116
Prihodki na trgu	589	32%	561	34%	105
Skupaj	1.856		1.652		112

GVO je v letu 2016 upravljal odprta širokopasovna omrežja:

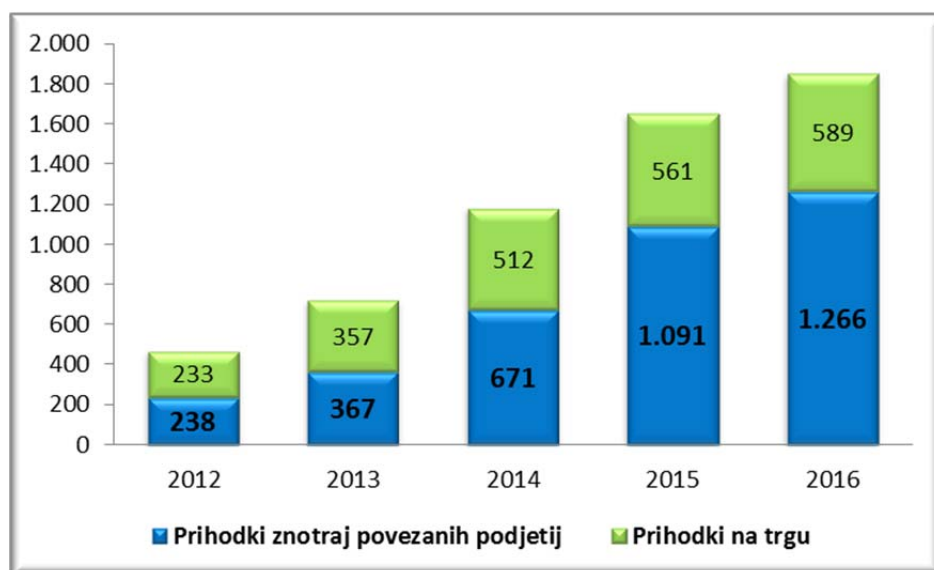
- v Mislinjski in Dravski dolini (občine Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju),
- v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi,
- v občinah Mokronog-Trebelno, Mirna Peč, Trebnje, Mirna, Šentrupert in Žužemberk,
- v občini Sevnica ter
- v občini Slovenske Konjice.

Na vseh omrežjih beležimo vsakoletno rast števila aktivnih priključkov, hkrati pa se na obstoječih omrežjih pojavljajo novi priključki, ki so predvsem posledica novogradenj in naknadnega priključevanja obstoječih objektov na omrežje, kjer se lastniki za priključitev sprva niso odločili.

Tabela 11: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij v obdobju 2012 – 2016

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2012	2013	2014	2015	2016
Prihodki znotraj povezanih podjetij	238	367	671	1.091	1.266
Prihodki na trgu	233	357	512	561	589
Skupaj	471	724	1.183	1.652	1.856

Slika 7: Gibanje prihodkov od upravljanja in vzdrževanja OŠO v obdobju 2012 – 2016 po vrsti kupcev

Stalno rast beležimo tako pri prihodkih znotraj povezanih podjetij, kot tudi pri prihodkih na trgu.

4.4.2. Odhodki

Odhodki v letu 2016 znašajo skupaj 37.681 tisoč EUR, od tega je 99,8% poslovnih odhodkov in 0,2% finančnih odhodkov. Poslovni odhodki so se v letu 2016, glede na leto prej, povečali za 55%, kar je posledica rasti obsega poslovanja, finančni odhodki pa so se znižali za 1%.

Tabela 12: Struktura odhodkov primerjalno 2016 in 2015

Odhodki (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Poslovni odhodki	37.594	99,8%	24.184	99,6%	155
Finančni odhodki	87	0,2%	88	0,4%	99
Skupaj	37.681		24.272		155

Poslovni odhodki

V strukturi poslovnih odhodkov v letu 2016 največji strukturni delež predstavljajo stroški dela, ki znašajo 33% vseh poslovnih odhodkov, in stroškov podizvajalcev (predvsem za izvajanje gradbenih del) v višini 32%. Sledijo stroški materiala v višini 19%, stroški storitev v višini 7%, amortizacija v višini 5% ter stroški energije (predvsem goriva za vozni park in delovne stroje) v višini 1% poslovnih odhodkov. Drugi odhodki (oblikovanje rezervacij za odpravo napak, prevrednotovanje terjatev in preostala prevrednotovanja, usredstvena lastna režija in drugi stroški) predstavljajo 2% vseh poslovnih odhodkov.

Tabela 13: Struktura poslovnih odhodkov primerjalno 2016 in 2015

Poslovni odhodki (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Stroški Materiala in nabavna vrednost prodanega blaga	7.142	19%	3.997	17%	179
Stroški energije	487	1%	498	2%	98
Stroški storitev	2.567	7%	2.440	10%	105
Stroški podizvajalcev	12.107	32%	4.504	19%	269
Stroški dela	12.526	33%	10.439	43%	120
Amortizacija	1.868	5%	1.755	7%	106
Drugi odhodki	897	2%	550	2%	163
Skupaj	37.594		24.184		155

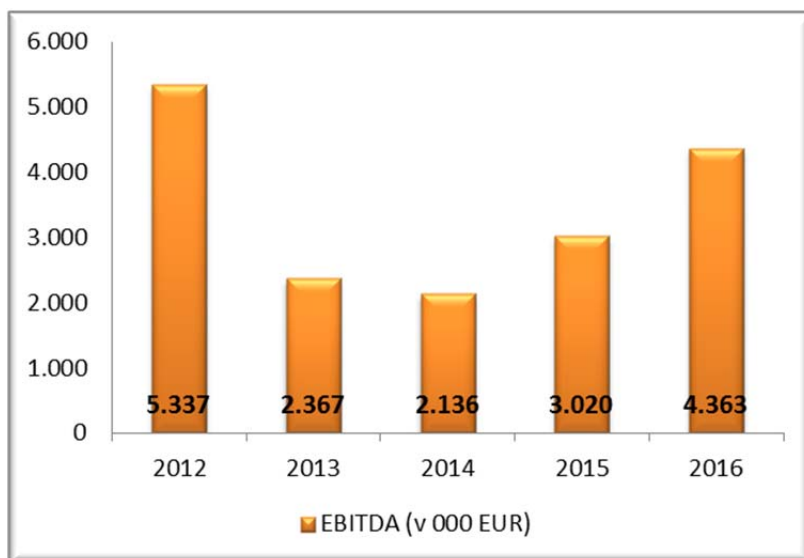
4.4.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)

Približek prostega denarnega toka iz poslovanja (EBITDA) za leto 2016 znaša 4.363 tisoč EUR in je za 44% višji v primerjavi z letom 2015. V obdobju 2012 – 2016 znaša povprečen dosežen EBITDA 3.445 tisoč EUR.

Tabela 14: EBITDA primerjalno 2016 in 2015

	2016	2015	Indeks 2016/2015
EBITDA (v 000 EUR)	4.363	3.020	144

Slika 8: Dosežen EBITDA v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

4.4.4. Naložbe

V letu 2016 smo ob povečanem obsegu poslovanja povečali tudi obseg rednih investicij v zamenjavo dotrajanih osnovnih sredstev in v opremljanje novih ekip delavcev, ki smo jih dodatno zaposlili za potrebe povečanega obsega dela. Za redne investicije v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva smo namenili skupaj 1.755 tisoč EUR, v izgradnjo širokopasovnih omrežij pa smo investirali 89 tisoč EUR.

V redne naložbe iz poslovanja (nakup novih in zamenjava dotrajanih osnovnih sredstev, ki so potrebna za ohranjanje visokega nivoja storitev, ki jih zagotavljamo na področjih svojega delovanja), smo v obdobju 2012-2016 investirali v povprečju 784 tisoč EUR letno. V izredne naložbe iz poslovanja pa se odločamo sproti, glede na razpoložljiva likvidnostna sredstva in tržne priložnosti.

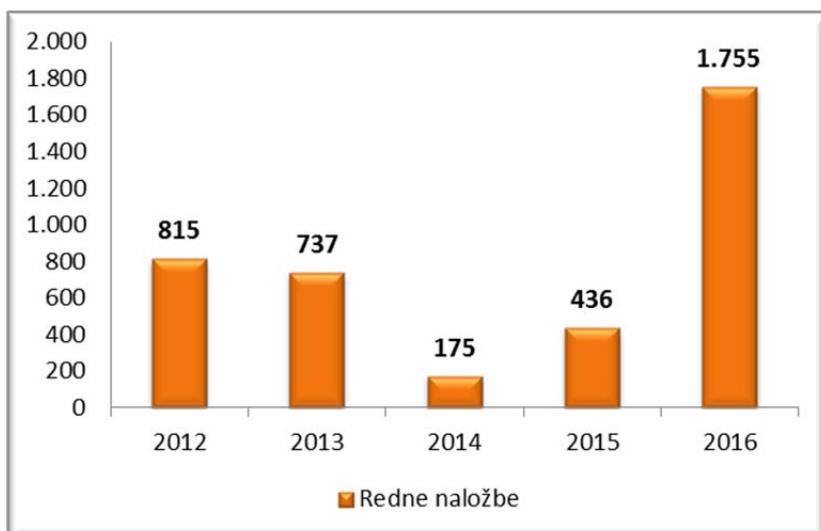
Tabela 15: Naložbe (CAPEX) primerjalno 2016 in 2015, povprečje 2012-2016

CAPEX	2016	2015	Indeks 2016/2015	Povprečno 2012-2016
Redne naložbe (v 000 EUR)	1.755	436	403	784
Naložbe v gradnjo širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	89	73	-	
Skupaj	1.844	509	362	

Tabela 16: Naložbe/CAPEX v obdobju 2012 – 2016

CAPEX (v 000 EUR)	2012	2013	2014	2015	2016
Redne naložbe	815	737	175	436	1.755
Naložbe v gradnjo širokopasovnih omrežij	9.037	168	0	73	89
Skupaj	9.852	905	175	509	1.844

Slika 9: Redne naložbe iz poslovanja v obdobju 2012 – 2016

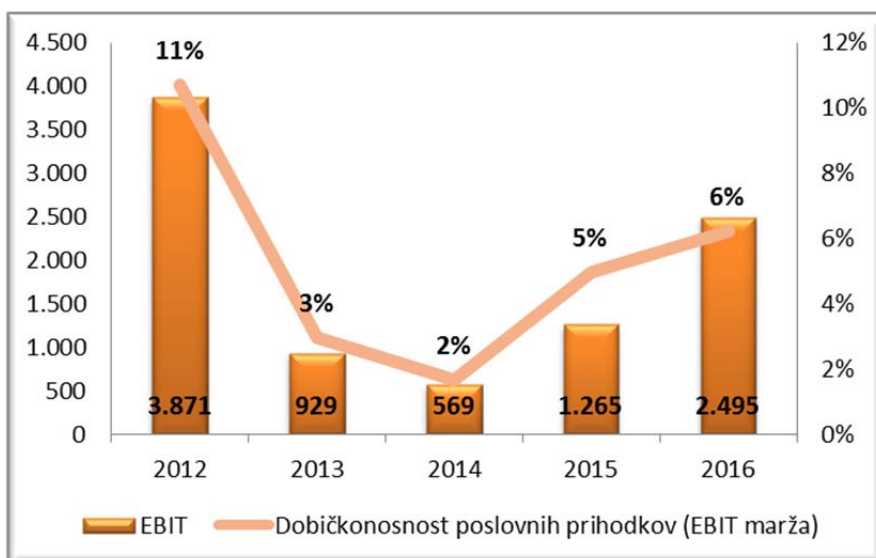
4.4.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov

Dobiček iz poslovanja pred finančnim izidom in davki (EBIT) za leto 2016 znaša 2.495 tisoč EUR in je za 97% višji od dobička iz poslovanja v letu 2015. Najnižji EBIT v zadnjem petletnem obdobju smo zaradi enkratnega dogodka, ki je znižal rezultat poslovanja, zabeležili v letu 2014.

Tabela 17: EBIT, EBIT marža primerjalno 2016 in 2015

EBIT in EBIT marža	2016	2015	Indeks 2016/2015
EBIT (v 000 EUR)	2.495	1.265	197
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža)	6%	5%	125

Slika 10: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

4.4.6. Sredstva

Sredstva

Obseg sredstev družbe GVO je konec leta 2016 znašal 37.346 tisoč EUR in je za 27% višji kot leto prej. Dolgoročna sredstva, ki se v primerjavi z letom prej niso bistveno spremenila, so ob koncu leta 2016 znašala 20.651 tisoč EUR in predstavljajo 55% bilančne vsote. Kratkoročna sredstva, ki so v primerjavi z letom prej narasla za 91%, pa so znašala 16.695 tisoč EUR in predstavljajo 45% bilančne vsote.

Tabela 18: Struktura sredstev primerjalno 2016 in 2015

Sredstva (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Kratkoročna sredstva	16.695	45%	8.729	30%	191
Dolgoročna sredstva	20.651	55%	20.696	70%	100
Skupaj	37.346		29.425		127

Slika 11: Gibanje sredstev v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

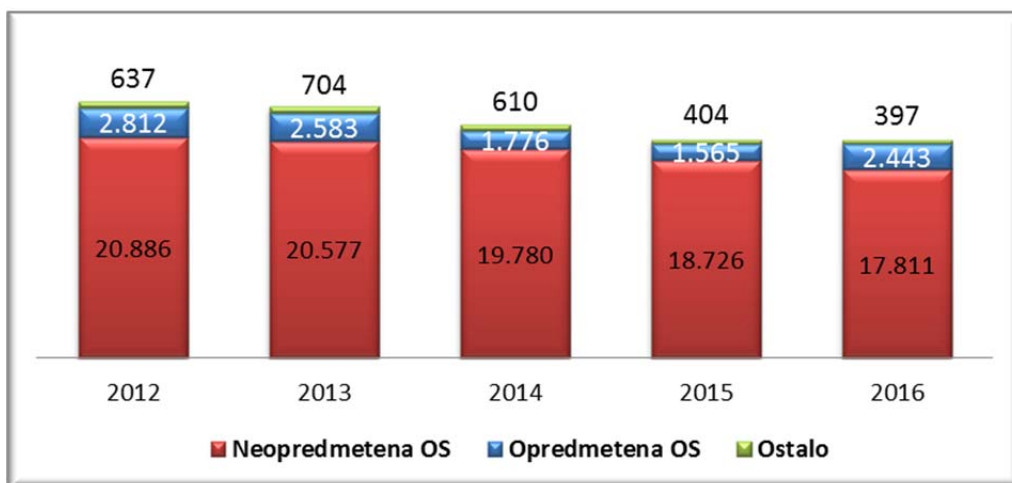
Dolgoročna sredstva

Med dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največji del neopredmetena osnovna sredstva (86%), sledijo opredmetena osnovna sredstva (12%), ostalo pa predstavljajo odložene terjatve za davek, finančne naložbe v odvisna podjetja, druge finančne naložbe in ostala dolgoročna sredstva (2%). V neopredmetenih osnovnih sredstvih daleč največji strukturni delež predstavljajo pravice iz naslova upravljanja širokopasovnih omrežij, ki jih je GVO v obliki javno-zasebnega partnerstva v največji meri zgradil v letih 2009 – 2012. Opredmetena osnovna sredstva so se v letu 2016, zaradi povečanja investicij v zamenjavo dotrajane opreme in opremljanja novih ekip, povečala za 56% v primerjavi z letom prej. Neopredmetena sredstva so predvsem zaradi amortizacije odprtih širokopasovnih omrežij znižala za 5%. Skupna vrednost dolgoročnih sredstev je na dan 31.12.2016 znašala 20.651 t EUR, kar je za 45 t EUR manj kot leto prej.

Tabela 19: Struktura dolgoročnih sredstev primerjalno 2016 in 2015

Dolgoročna sredstva (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Opredmetena OS	2.443	12%	1.565	8%	156
Neopredmetena OS	17.811	86%	18.726	90%	95
Ostalo	397	2%	404	2%	98
Skupaj	20.651		20.696		100

Slika 12: Gibanje dolgoročnih sredstev v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

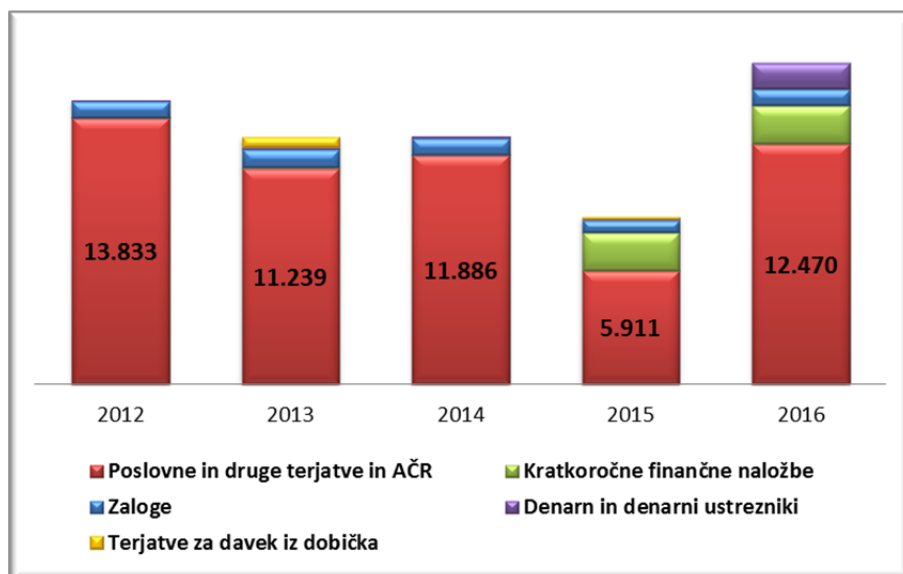
Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so na dan 31.12.2016 znašala 16.695 tisoč EUR in so za 91% višja v primerjavi z letom prej. Največji strukturni delež predstavljajo poslovne in druge terjatve ter AČR (75%), ki so se v primerjavi z letom prej, predvsem zaradi povečanega obsega poslovanja, povečale za 111%. Sledijo kratkoročne finančne naložbe (12% strukturni delež) iz naslova začasnih viškov denarnih sredstev, ki so naložena v obliki kratkoročnega revolving kredita matični družbi. Sledijo denar in denarni ustrezniki s strukturnim deležem 8% ter zaloge s strukturnim deležem 5%.

Tabela 20: Struktura kratkoročnih sredstev primerjalno 2016 in 2015

Kratkoročna sredstva (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Zaloge	852	5%	657	8%	130
Poslovne in druge terjatve in AČR	12.470	75%	5.911	68%	211
Kratkoročne finančne naložbe	2.017	12%	1.973	23%	102
Denar in denarni ustrezniki	1.356	8%	65	1%	2072
Terjatve za davek iz dobička	0	0%	123	1%	0
Skupaj	16.695		8.729		191

Slika 13: Gibanje kratkoročnih sredstev v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

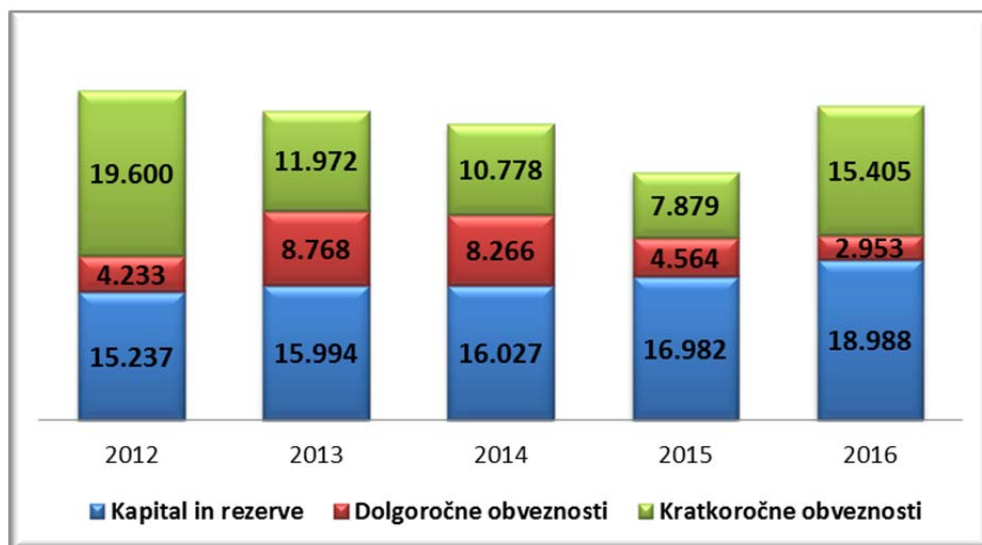
4.4.7. Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti družbe GVO so na zadnji dan leta 2016 znašali 37.346 tisoč EUR. Kapital družbe se je skupaj z rezervami v letu 2016 povečal za 12%, kratkoročne obveznosti pa za 96%. Dolgoročne obveznosti so se znižale za 35%.

Tabela 21: Struktura kapitala in obveznosti do virov primerjalno 2016 in 2015

Kapital in obveznosti (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Kapital in rezerve	18.988	51%	16.982	58%	112
Dolgoročne obveznosti	2.953	8%	4.564	16%	65
Kratkoročne obveznosti	15.405	41%	7.879	27%	196
Skupaj	37.346		29.425		127

Slika 14: Gibanje kapitala in obveznosti v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

Kapital in rezerve

Kapital družbe GVO je vključno z rezervami ob koncu leta 2016 znašal 18.988 tisoč EUR in v strukturi virov sredstev predstavlja 51% delež.

Znotraj kapitala družbe največji strukturni delež (68%) predstavlja zadržani čisti poslovni izid, ki se je v primerjavi z letom prej povečal za 20%. Sledita osnovni kapital in rezerve, katerih višina se ni spreminjala, ter presežek iz prevrednotenja iz naslova aktuarskih primanjkljajev in presežkov, ki znižuje vrednost kapitala.

Tabela 22: Kapital in rezerve primerjalno 2016 in 2015

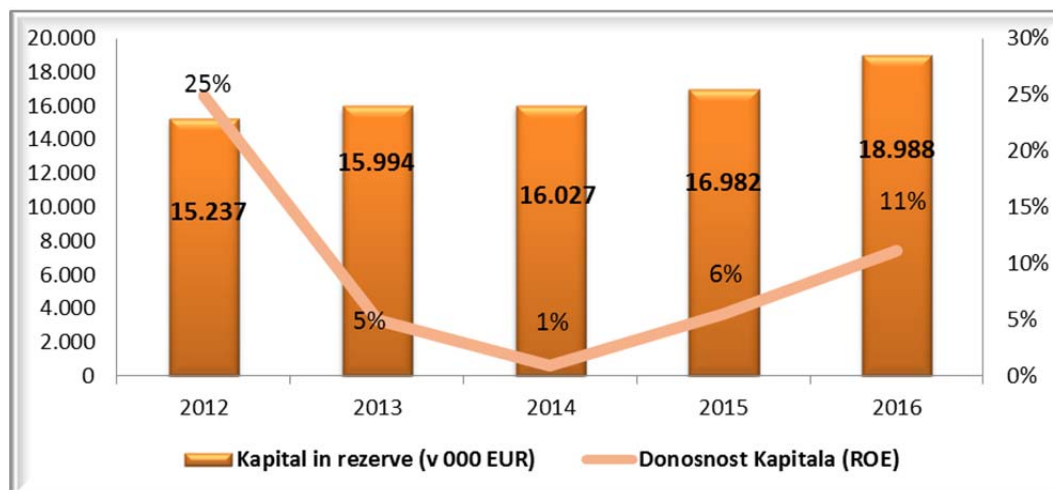
Kapital in rezerve (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Osnovni kapital	5.758	30%	5.758	34%	100
Zadržani čisti poslovni izid	12.883	68%	10.763	63%	120
Rezerve	576	3%	576	3%	100
Presežek iz prevred.aktuarskih prim	-229	-1%	-115	-1%	199
Skupaj	18.988		16.982		112

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2016 znašala 11% in se je v primerjavi z letom 2015 povečala za 5 odstotnih točk.

Tabela 23: Kapital in ROE primerjalno 2016 in 2015

Kapital in ROE	2016	2015	Indeks 2016/2015
Kapital in rezerve (v 000 EUR)	18.988	16.982	112
Donosnost kapitala (ROE)	11%	6%	202

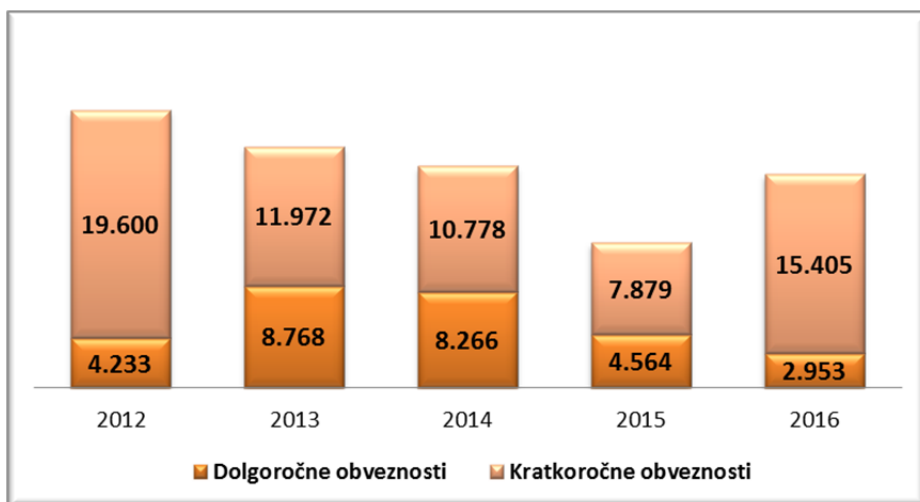
Slika 15: Gibanje kapitala in kazalnika ROE v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

Dolgoročne in kratkoročne obveznosti

Obseg kratkoročnih obveznosti se je na zadnji dan leta 2016 v primerjavi z letom prej zaradi rasti obsega poslovanja povečal, medtem ko se je obseg dolgoročnih obveznosti zaradi nadaljnega zniževanja zadolženosti (odplačila kreditov) pri matični družbi znova znižal.

Slika 16: Gibanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznost v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

Dolgoročne obveznosti v višini 2.953 tisoč EUR na dan 31.12.2016 so sestavljene iz oblikovanih rezervacij za odpravo napak oz. tožbe (96% strukturni delež) in drugih dolgoročnih poslovnih obveznosti (4% strukturni delež).

Tabela 24: Dolgoročne obveznosti primerjalno 2016 in 2015

Dolgoročne obveznosti (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Dolgoročna posojila in krediti	0	0%	1.500	33%	0
Rezervacije	2.846	96%	3.064	67%	93
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	107	4%	0	0%	-
Skupaj	2.953		4.564		65

Kratkoročne obveznosti so ob koncu leta 2016 znašale 15.405 tisoč EUR, od tega predstavljajo poslovne in druge obveznosti 79% strukturni delež, kratkoročne finančne obveznosti do matične družbe 10%, vnaprej vračunani stroški in prihodki 9%, obveznost za davek od dobička pa 2%. V primerjavi z letom prej so se največ povečale poslovne in druge obveznosti, kar je posledica povečanega obsega poslovanja.

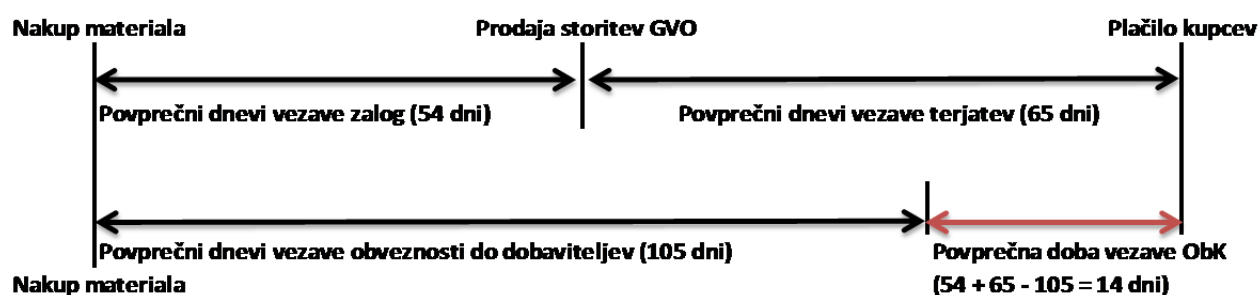
Tabela 25: Kratkoročne obveznosti primerjalno 2016 in 2015

Kratkoročne obveznosti (v 000 EUR)	2016		2015		Indeks 2016/2015
Kratkoročne finančne obveznosti	1.502	10%	2.005	25%	75
Poslovne in druge obveznosti	12.207	79%	5.029	64%	243
Obveznost za davek od dobička	242	2%	0	0%	-
Vnaprej vračunani stroški in prihodki	1.454	9%	845	11%	172
Skupaj	15.405		7.879		196

4.5. Obratni kapital

Za upravljanje obratnega kapitala se za osnovo njegovega merjenja največkrat uporablja krogotok denarja. Učinkovitost upravljanja obratnega kapitala je odvisna od čim prejšnjih plačil kupcev in čim kasnejših izplačil dobaviteljem. Operativni cikel je čas med pridobitvijo materiala in plačilom kupcev, ki so posredno povezana s prihodki od prodaje. Ker se operativni cikel osredotoča predvsem na finančne tokove iz zalog, terjatev in obveznosti, se krogotok denarja zajema le iz finančnih tokov iz naslova poslovanja. Krogotok denarja tako lahko opredelimo kot čas med izplačilom obveznosti do dobaviteljev materiala in prejetih plačil kupcev.

Slika 17: Operativni cikel družbe GVO v letu 2016

Povprečna vezava zalog materiala je v letu 2016 znašala 54 dni, povprečni dnevi vezave terjatev 65 dni in povprečni dnevi vezave obveznosti pa 105 dni. To pomeni, da ima družba povprečno dobo vezave obratnega kapitala 14 dni oziroma je družba v letu 2016 za financiranje tekočega poslovanja potrebovala dodatne vire v povprečju za čas 14 dni. V primerjavi z letom 2015 smo povprečno dobo vezave obratnega kapitala še znižali, in sicer za 3 dni (oz. 19%).

Tabela 26: Operativni cikel GVO primerjalno 2016 in 2015

Operativni cikel	2016	2015	Indeks 2016/2015
Dnevi vezave zalog	54	91	59
Dnevi vezave terjatev	65	93	70
Dnevi vezave obveznosti	105	166	63
Dnevi vezave obratnega kapitala	14	17	81

4.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja

Ključni kazalniki poslovanja so glede na vsebino razdeljeni v posamezne vsebinsko zaključene skupine. Iz množice kazalnikov, ki so na razpolago in se danes uporabljajo, smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju glede na dejavnost in specifiko poslovanja GVO najpomembnejši. Pri vsakem kazalniku, kjer je smiselno, je podan tudi način izračuna.

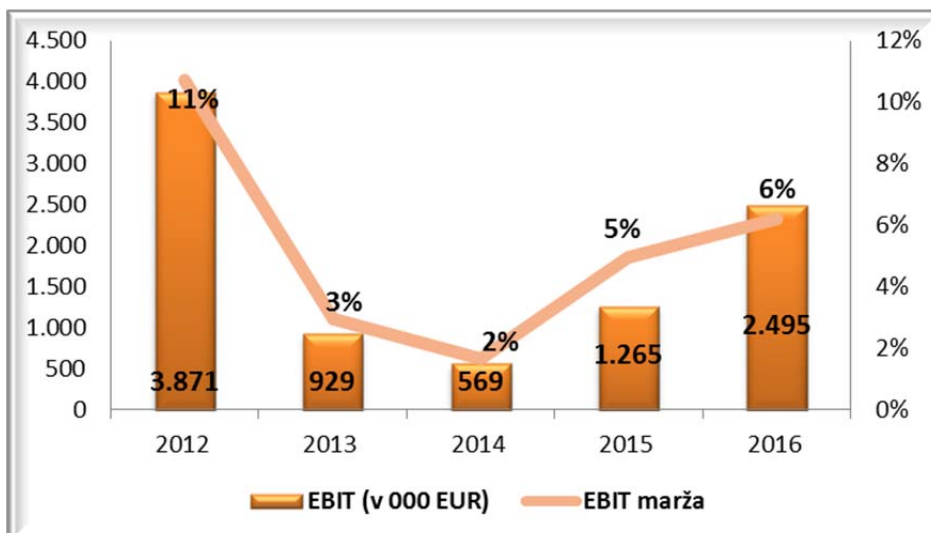
V okviru kazalnikov finančnega stanja kazalniki kratkoročne likvidnosti niso podani, saj se na osnovi vrednosti teh koeficientov na stanje zadnjega dne v letu ne da odločati. Uporabnejši je izračun in spremljanje kratkoročnih koeficientov likvidnosti glede na mesečne vrednosti bilance stanja.

EBIT marža; tudi čisti donos prodaje. Kazalnik izkazuje, koliko EUR dobička iz poslovanja ustvari podjetje na 100 EUR prihodkov. Na vrednost kazalnika vpliva vsaka sprememba prihodkov tako navzgor (novi trgi, novi kupci, nove storitve) kot navzdol (znižanje cen, izguba trga, izguba kupcev).

Kazalnik je izračunan kot poslovni izid poslovnega dela (EBIT) / poslovni prihodki.

V letu 2016 je EBIT marža znašala 6% in je za 1 odstotno točko višja od leta prej ter najvišja po letu 2012.

Slika 18: Gibanje EBIT in EBIT marže v obdobju 2012 – 2016

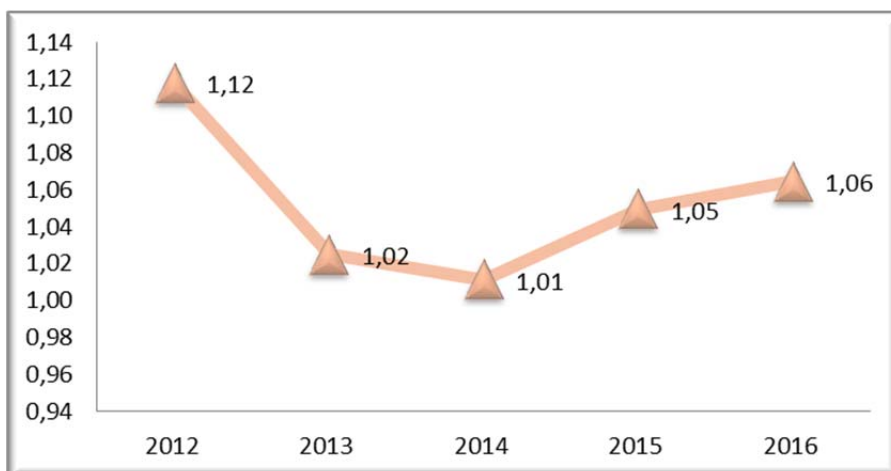

Gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja; kazalnik prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. Odraža doseganje cilja, kako z minimalnimi stroški opraviti dejavnost v potrebnem obsegu. Vrednostno kazalnik izkazuje, koliko EUR prihodkov je podjetje ustvarilo na 100 EUR odhodkov. Izračunamo ga kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki.

Kazalnik je izračunan kot celotni prihodki / celotni odhodki.

Vrednost kazalnika gospodarnosti v letu 2016 znaša 1,06, kar pomeni, da je GVO na 100 EUR odhodkov ustvaril 106 EUR prihodkov. Kazalnik je v opazovanem obdobju ves čas višji od 1, v letu 2016 pa je njegova vrednost zrasla že drugo leto zapored.

Slika 19: Gibanje kazalnika gospodarnosti v obdobju 2012 – 2016

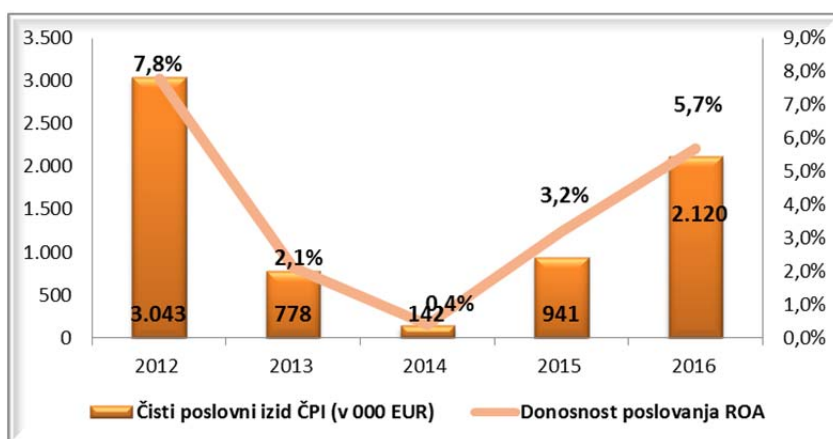

Donosnost poslovanja (ROA); Kazalnik kaže, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju sredstev. Kaže, koliko čistega dobička oziroma čiste izgube je gospodarska družba ugotovila na vsakih 100 evrov obstoječih sredstev, ne glede na to, kako so financirana. Gospodarska družba posluje uspešneje, če je vrednost tega kazalnika višja. Čista donosnost sredstev je zmnožek dveh drugih kazalnikov, izraženih v obliki razmerja, čiste dobičkonosnosti prihodkov ter proizvodnosti sredstev. Večja kot je vrednost obeh kazalnikov, večja je vrednost kazalnika čiste donosnosti sredstev.

Kazalnik je izračunan kot čisti dobiček / sredstva.

V letu 2016 je vrednost ROA znašala 5,7% in je bila za 2,5 odstotne točke višja od leta prej. Vrednost ROA pomeni, da je imel GVO v letu 2016 na 100 EUR obstoječih sredstev 5,7 EUR čistega dobička.

Slika 20: Gibanje kazalnika donosnosti poslovanja ROA in ČPI v obdobju 2012 – 2016

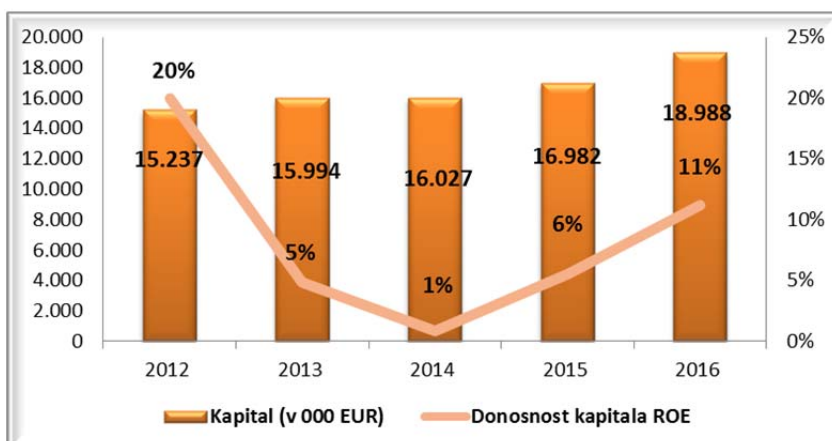
Donosnost kapitala (ROE); Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogostejše uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti. Kazalnik pojasnjuje, kako uspešno upravlja poslovanje s premoženjem lastnikov. Pokaže, koliko čistega dobička je gospodarska družba dosegla na vsakih 100 evrov vloženega kapitala. Gospodarska družba je poslovno uspešnejša, če je vrednost tega kazalnika čim višja (pozitivna). Vendar pa višja vrednost kazalnika lahko pomeni tudi večje tveganje na račun velikega zadolževanja gospodarske družbe. Čista donosnost kapitala je namreč odvisna od sestave virov financiranja sredstev.

Čista donosnost kapitala je mogoče primerjati z zahtevano donosnostjo kapitala: lastniki za svojo udeležbo pri financiranju gospodarske družbe zahtevajo določen donos, v odvisnosti od tveganja. Če poslovanje ne zmore zagotavljati zahtevanega donosa, potem ne uresničuje cilja lastnikov. Gospodarske družbe s precej podobno donosnostjo kapitala le-to dosegajo na različne načine. Donosnost kapitala je namreč zmnožek treh kazalnikov - dobičkovnosti prihodkov, obračanja vseh sredstev ter razmerja med sredstvi in kapitalom, ki izraža finančno tveganje.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / kapital na dan 31.12. tekočega leta.

V letu 2016 je donosnost kapitala ROE znašala 11% in je za 5 odstotnih točk višja od leta prej.

Slika 21: Gibanje kapitala in donosnosti kapitala ROE v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

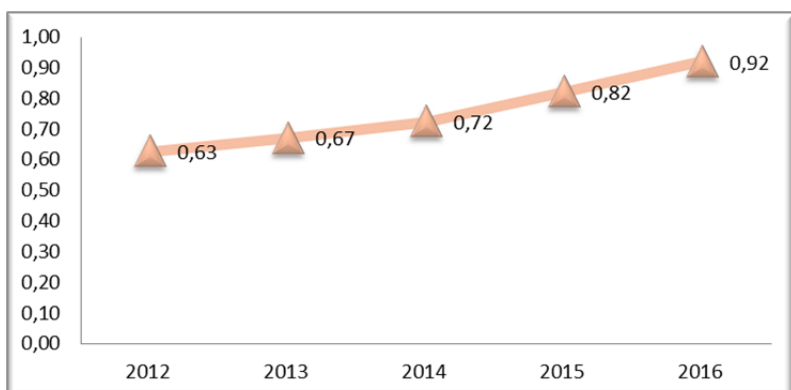

Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev je kazalnik dolgoročne likvidnosti, ki kaže, kolikšen del dolgoročnih sredstev ima podjetje pokritih z lastnim kapitalom.

Kazalnik je izračunan kot kapital / dolgoročna sredstva.

Dolgoročna sredstva družbe GVO so bila na dan 31.12.2016 v 92% pokrita z lastnim kapitalom, kar je največ v opazovanem obdobju od leta 2012 dalje.

Slika 22: Gibanje kazalnika kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2012 – 2016

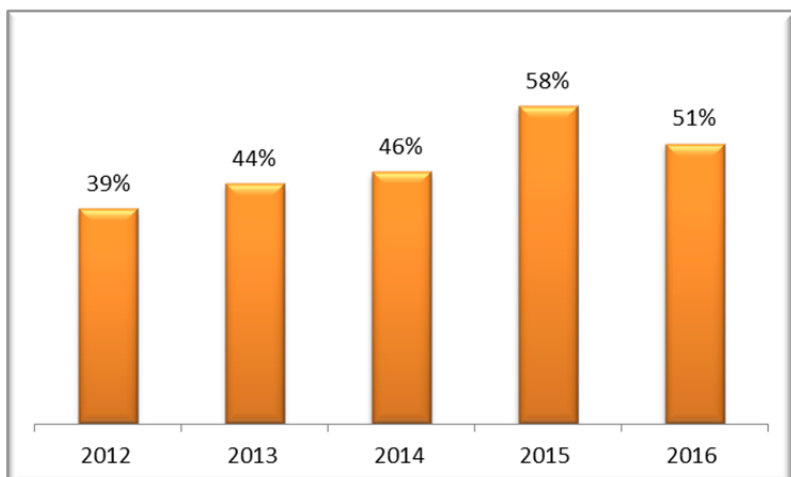

Finančna samostojnost je kazalnik, ki izkazuje, koliko odstotkov sredstev je financiranih z lastnim kapitalom. Višji, kot je ta odstotek, višja je finančna samostojnost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot kapital / pasiva.

V letu 2016 je imela družba GVO 51% sredstev financiranih z lastnim kapitalom, kar je v primerjavi z letom prej za 7 odstotnih točk manj.

Slika 23: Gibanje kazalnika finančne samostojnosti v obdobju 2012 – 2016

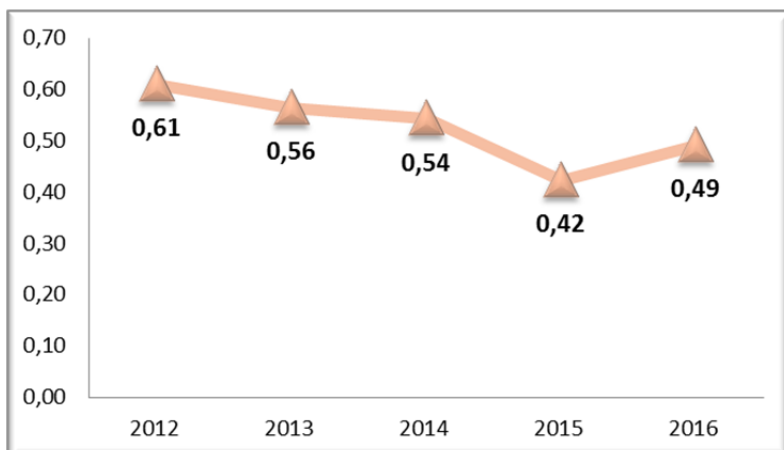

Zadolženost je kazalnik, komplementaren kazalniku finančne samostojnosti. Kazalnik namreč kaže, koliko sredstev je financiranih s tujimi viri, za kreditno sposobnost pa je pomembno, da je čim nižji.

Kazalnik je izračunan kot obveznosti / sredstva.

Na dan 31.12.2016 je imela družba GVO 42% sredstev financiranih s tujimi viri, kar je za 7 odstotnih točk več od leta prej in najmanj v opazovanem obdobju. Povečanje kazalnika je posledica povečanja obsega poslovanja in s tem obsega kratkoročnih obveznosti.

Slika 24: Gibanje kazalnika zadolženosti v obdobju 2012 – 2016

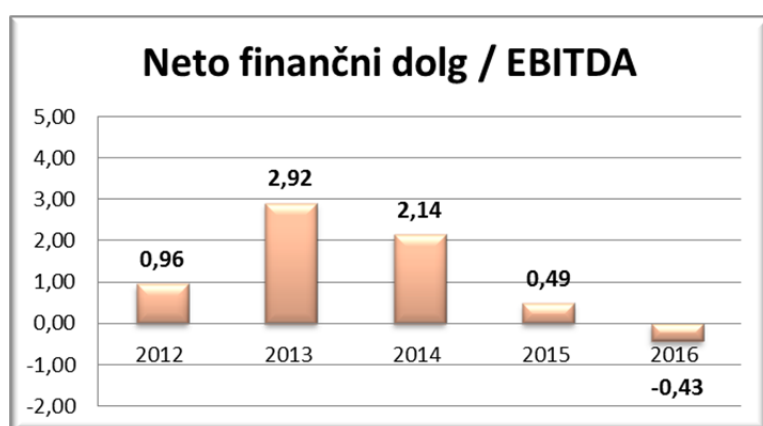

Neto finančni dolg / EBITDA; Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA izkazuje, v koliko letih bi podjetje poplačalo celoten neto finančni dolg z ustvarjenim kosmatim denarnim tokom. Ta kazalnik je eden ključnih pri presoji bankirjev o sposobnosti podjetja poravnati svoje finančne obveznosti. Priporočena najvišja vrednost se giblje med 3 in 5 ter je odvisna od panoge, v kateri podjetje deluje, ter drugih specifičnih dejavnikov.

Neto finančni dolg je izračunan kot dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti – kratkoročne finančne naložbe – denar in denarni ustrezniki.

Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA se je v letu 2016 znižal že tretje leto zapored in je prvič dosegel negativno vrednost, saj je imela družba na zadnji dan leta 2016 dovolj likvidnih sredstev, da bi lahko takoj poplačala celoten finančni dolg. To nakazuje na visoko kreditno sposobnost družbe. Ob tem velja izpostaviti tudi, da v celotnem opazovanem obdobju neto finančni dolg ni presegel trikratnika EBITDA.

Slika 25: Gibanje kazalnika Neto finančni dolg / EBITDA v obdobju 2012 – 2016

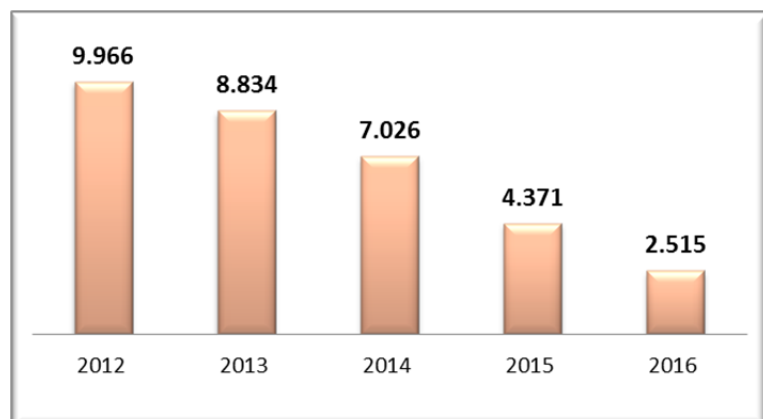

Neto upnik ali neto dolžnik; V primeru, da je vrednost kazalnika pozitivna, je podjetje neto dolžnik. To pomeni, da so dolgoročna sredstva financirana s tujimi viri (dobavitelji, banka, država, zaposleni). V primeru, da je vrednost kazalnika negativna, pa je podjetje neto upnik in financira svoje kupce. Vsekakor je bolje, če je podjetje neto dolžnik, ob pogoju, da je cena (obresti) takšnega financiranja ugodna.

Kazalnik je izračunan kot dolgoročna sredstva + zaloge – kapital.

Družba GVO je bila v letu 2016 neto dolžnik, svoj dolg znižuje že ves čas v opazovanem petletnem obdobju.

Slika 26: Gibanje kazalnika finančno posredniškega položaja v obdobju 2012 – 2016 (v 000 EUR)

5. PRODAJA IN NABAVA

5.1. Naročniki

Največji naročnik GVO v letu 2016 je bila matična družba Telekom Slovenije, d.d., sledijo večja storitvena in gradbena podjetja, telekomunikacijski operaterji, organi javne uprave ter številna komunalna, nepremičninska in projektantska podjetja.

Naročila za izvedbo dela za druge zunanje naročnike so se nanašala na novogradnje, zaščite in predstavitev TK vodov, za potrebe gradnje prometne in druge infrastrukture, kakor tudi na dela ob novogradnjah raznih poslovnih, stanovanjskih in gospodarsko obrtnih objektih oz. conah. Naročila so se nanašala tudi na elektroinstalacijska dela, projektiranje, zakoličbe in geodetske storitve.

5.2. Dobavitelji

Največji domači dobavitelj je Telekom Slovenije, d.d. s storitvami poslovne podpore, storitvami najema poslovnih in skladiščnih prostorov, telekomunikacijskimi storitvami in dobavljenim materialom iz lastnih zalog. Sledijo podizvajalci gradbenih del in ostali kooperanti, dobavitelji energentov ter dobavitelji materialov, ki jih GVO vgrajuje pri izvajanju storitev.

6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

Uspešno poslovanje in finančna stabilnost nam omogočata ustrezne pogoje, zajetno znanje in izkušnje pa zaupanje v projekte javno-zasebnega partnerstva. Odprti smo za nove poslovne priložnosti in pripravljeni vanje vlagati svoje znanje, izkušnje in kapital.

Trenutno smo aktivno udeleženi v več projektih javno-zasebnega partnerstva, ki jih sofinancirata Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija iz proračuna. Gre za projekte gradnje in upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki vsem zainteresiranim ponudnikom omogoča ponujanje širokopasovnih storitev (širokopasovni dostop do svetovnega spleta, IP televizija in IP telefonija) pod enakimi pogoji.

Odprta širokopasovna omrežja v Mislinjski in Dravski dolini ter v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi upravljamo in vzdržujemo od leta 2011, odprta širokopasovna omrežja na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice pa od leta 2013 dalje.

Odprta širokopasovna omrežja v upravljanju GVO, d.o.o. so na dan 31.12.2016 omogočala širokopasovni dostop skupaj več kot 18.000 končnim uporabnikom (gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom).

7. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

Tveganje za Skupino Telekom Slovenije in s tem tudi za družbo GVO predstavlja morebitno negotovost dogodka, ki lahko pozitivno ali negativno vpliva na doseganje ciljev, in je po svoji naravi vgrajeno v vse poslovne procese in odločitve. Sistem upravljanja tveganj v skupini celovito ureja Politika obvladovanja tveganj, ki je zavezujoča za vse družbe v skupini. Vsebuje osnovne smernice za obvladovanje tveganj, vključno s pristojnostmi in odgovornostmi.

Tveganja ocenjujemo jih po sprejeti metodologiji, kjer je stopnja tveganja izračunana kot zmnožek med verjetnostjo za uresničitev tveganja in njegovim vplivom (posledico). Merila za ocenjevanje posledic uresnitve dogodka so finančni učinki in občutljivost področja, pri čemer ocenjujemo predvsem vpliv na zadovoljstvo uporabnikov in potencialno zmanjšanje ugleda družbe.

7.1. Tveganja delovanja

Tveganja s področja ravnanja z okoljem smo zmanjšali z uvedbo standarda ISO 14001:2004 ter jasnimi navodili zaposlenim v zvezi s poslovnimi procesi.

Tveganje nepravočasnega potrjevanja faktur in situacij naših naročnikov predstavlja zmerno tveganje. Da bi se tem tveganjem čim bolj izognili, se zavarujemo že v fazi priprave pogodbe ter s skrbnostjo pri pripravi dokumentacije v fazi izstavljanja računov in mesečnih situacij.

Tveganje nedoseganja rokov se povečuje z rastjo obsega poslovanja. To tveganje obvladujemo z ustrezno organizacijo dela in optimizacijo procesov ter dodatnim zaposlovanjem in angažiranjem podizvajalcev za enostavna (gradbena) dela.

Tveganje neustreznega organiziranja poslovnega procesa ocenjujemo kot zmerno. Velik napor vlagamo v poenotenje in optimizacijo procesov v vseh centrih gradnje in uveljavljanje najboljših prakse. Predvsem v preteklem letu smo veliko investirali tudi v posodabljanje osnovnih sredstev (vozila, instrumentov in orodij), z namenom, da bi zagotovili čim bolj nemoteno izvajanje poslovnih procesov.

7.2. Tržna tveganja

Družba je s svojim poslovanjem zelo povezana z matično družbo, Telekom Slovenije d.d., zato se tveganja, ki jim je izpostavljena matična družba, prenašajo tudi na GVO, d.o.o..

S povečanjem aktivnosti družbe na trgu se povečujejo tveganja, vezana na poslovanje poslovnih partnerjev, po drugi strani pa se zmanjšujejo tveganja, ki so posledica odvisnosti od matične družbe.

Na trgu se krepi konkurenca, ki v časih pomanjkanja večjih investicijskih projektov agresivno nastopa zlasti na javnih razpisih.

Tovrstna tveganja obvladujemo s pridobivanjem večletnih projektov in projektov, ki na dolgi rok zagotavljajo stabilne prihodke in denarne tokove.

7.3. Finančna tveganja

Finančna tveganja, med katera uvrščamo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, obrestno tveganje, valutno tveganje, tveganje neustreznega zavarovanja plačil oz. nezavarovanja terjatev in tveganje neusklajenih plačilnih pogojev, smo v letu 2016 uspešno obvladovali. S temi tveganji upravlja Sektor

za finance Telekom Slovenije, v sodelovanju z Enoto komercialne in marketinga. Glede na lastniška razmerja in s tem povezanim načinom financiranja, obrestnega tveganja ni oziroma je minimalno. Prav tako glede na trge, na katerih pretežno delujemo, ni prisotno valutno tveganje.

7.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje, ki izhaja iz terjatev do kupcev in kratkoročnih finančnih naložb, je nizko, saj ima v strukturi terjatev iz poslovanja največji delež Telekom Slovenije, d.d., ki je hkrati tudi naš lastnik in pri katerem je tveganje neplačila minimalno. Tveganje terjatev do kupcev na trgu je odvisno od obsega prihodkov na trgu, obvladujemo pa ga z ustreznimi instrumenti zavarovanja dogovorjenih plačil glede na boniteto kupcev (npr. bančne garancije, menice, avansna plačila ipd.).

V družbi oblikujemo popravek vrednosti kratkoročnih terjatev po kriteriju starosti posamezne terjatve (od 50 do 100 %), za tiste terjatve, ki postanejo predmet prisilne poravnave ali stečaja pa je poslovna praksa takojšen 100% odpis, ne glede na starost ali višino. Kreditno tveganje obvladujemo z aktivnimi procesi izterjave.

7.3.2 Plačilnosposobnostno tveganje

Eno od glavnih ciljev finančne poslovne funkcije je zagotavljanje likvidnosti, ki je odvisna od učinkovitosti ravnanja s finančnimi sredstvi in dinamike investiranja. Plačilno sposobnost za družbo uravnavamo v GVO v sodelovanju s Sektorjem za finance Telekom Slovenije, s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev. Vsebinski nadzor in spremljava likvidnosti ter odločanje o posameznih aktivnostih je na strani GVO.

7.4. Ključna tveganja

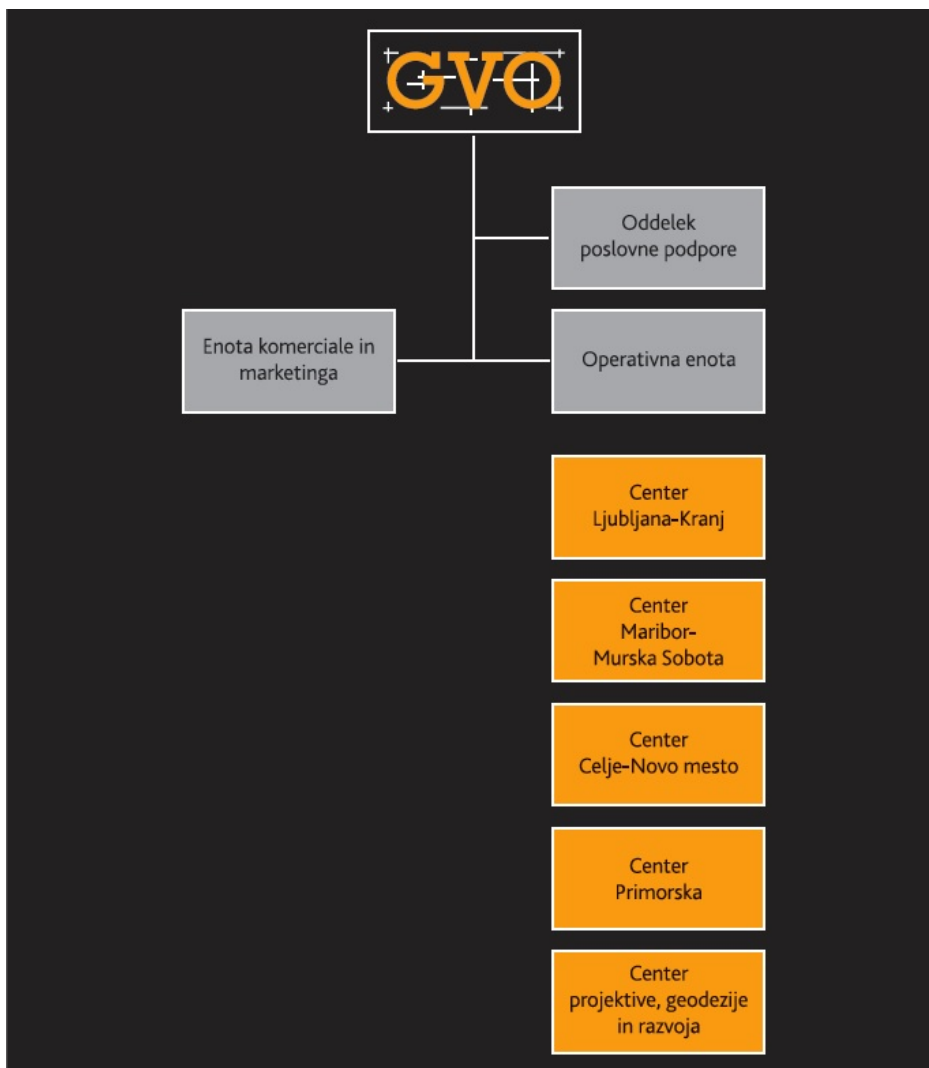
Kot ključno tveganje ocenjujemo tveganje operativne izvedbe in kakovosti izvedenih projektov, ki se z rastjo obsega poslovanja povečuje. Obvladujemo ga s prenosom enostavnih del na podizvajalce, z zaposlitvijo dodatnih delavcev za čas izvedbe večjih projektov in uvajanjem novih delavcev za delo na projektih, z nakupom ustrezne opreme za dodatne ekipe in nadomeščanjem izrabljenih osnovnih sredstev, prilagajanjem organizacije dela in internih procesov ter pripravo projektnih planov.

8. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

8.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je tri nivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projektni pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 27: Organizacijska struktura družbe GVO v letu 2016

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz Enote komercialne in marketinga, Operativne enote in Oddelka poslovne podpore, ki je umeščen kot štabna služba.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so pridobivanje poslov in prodaja storitev v Skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, vključno s pripravo pogodbenne dokumentacije, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celostno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na pet centrov, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije, s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev, kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so projektiranje, izvajanje projektov gradnje telekomunikacijskih omrežij, redno in kurativno vzdrževanje ter odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih, in izdelava izvršilne tehnične dokumentacije v skladu z zahtevami kupcev. Operativna enota skrbi tudi za upravljanje in vzdrževanje odprtih širokopasovnih omrežij. Razvoj in projektiranje sta centralizirana v Celju, kjer je projektivni biro, geodetske storitve pa zagotavljamo na lokacijah, kjer se nahajajo posamezni centri gradnje, saj je narava dela tesno vpeta v celovite procese, ki potekajo na posameznih lokacijah.

Oddelek poslovne podpore je centraliziran na sedežu družbe in delno na izpostavi v Mariboru. Skrbi za strateško in finančno načrtovanje, kontroling, poročanje vodstvu in organom lastnika, odnose z javnostmi, izvajanje nalog s področja kakovosti in okolja, izvajanje informacijske podpore in podpore pri izvajanju projektov javno-zasebnega partnerstva, poslovno korespondenco družbe ter kadrovske in splošne zadeve. S pomočjo strokovnih služb matične družbe skrbi za izvajanje celovite podpore poslovanju na področjih financ in računovodstva, kadrov, regulative in upravljanja nepremičnin.

8.2. Zaposleni

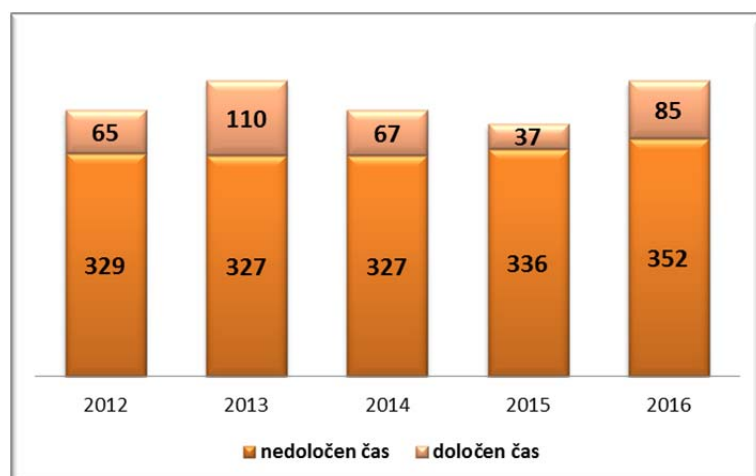
8.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2016 je bilo v GVO, d.o.o. zaposlenih 437 delavcev, kar je za 64 več kot leto prej. Od tega je 352 delavcev v delovnem razmerju za nedoločen čas (81%), 85 pa v delovnem razmerju za določen čas (19%). V primerjavi z letom 2015 se je število zaposlenih za nedoločen čas povečalo za 5%, predvsem zaradi zaposlitve delavcev za nedoločen čas, ki so pred tem v GVO, d.o.o. opravljali delo za določen čas. Število zaposlenih za določen čas pa se je zaradi pridobljenih novih projektov in začasno močno povečanega obsega dela povečalo za 130 odstotkov.

Tabela 27: Kategorije zaposlenih primerjalno 2016 in 2015

Kategorije zaposlenih	2016		2015		Indeks 2016/2015
nedoločen čas	352	81%	336	90%	105
določen čas	85	19%	37	10%	230
Vsi zaposleni	437		373		117

Slika 28: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2012 – 2016 po vrsti zaposlitve

Od 85 delavcev, zaposlenih za določen čas, jih je 84 zaposlenih iz razloga povečanega obsega dela, 1 pa iz razloga opravljanja mandata direktorja družbe.

8.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije na dan 31.12.2016 je 25 oziroma 5,7% vseh zaposlenih. Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08), ki velja od 1.3.2008 dalje, za dejavnost gradbeništva določa 3 % kvoto.

Družba GVO, d.o.o. je v obdobju januar – december 2016 ves čas presegala predpisano kvoto, število invalidov pa se v primerjavi z letom 2015 ni spremenilo. Na dan 31.12.2016 je družba presegla kvoto za 11 invalidov, zato je oproščena plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter upravičena do nagrade za preseganje kvote, ki znaša 25 % minimalne plače na mesec, in sicer oboje za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto, katerega invalidnost ni nastala zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri delodajalcu.

Tabela 28: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2016 in 2015

Kategorije Invalidov	2016		2015		Indeks 2016/2015
invalidi II. kategorije	4	16%	4	16%	100
invalidi III. kategorije	21	84%	21	84%	100
Skupaj	25		25		100

8.2.3. Struktura zaposlenih po spolu in starosti

V družbi predvsem zaradi narave dejavnosti prevladuje delež moških, ki znaša 94%. Njihova povprečna starost na dan 31.12.2016 je bila 41,5 leta, kar je za 1,9 leta manj kot leto prej. Delež žensk znaša 6%, njihova povprečna starost pa je bila 39,6 leta, kar je za 3,8 leta manj kot leto prej. Povprečna starost vseh zaposlenih na dan 31.12.2016 je bila 41,4 leta oz. za 2 leti manj kot leto prej.

Tabela 29: Struktura po spolu 2016 in 2015

Število	2016		2015		Indeks 2016/2015
Moški	412	94%	354	95%	116
Ženske	25	6%	19	5%	132
Skupaj	437		373		117

Tabela 30: Povprečna starost po spolu 2016 in 2015

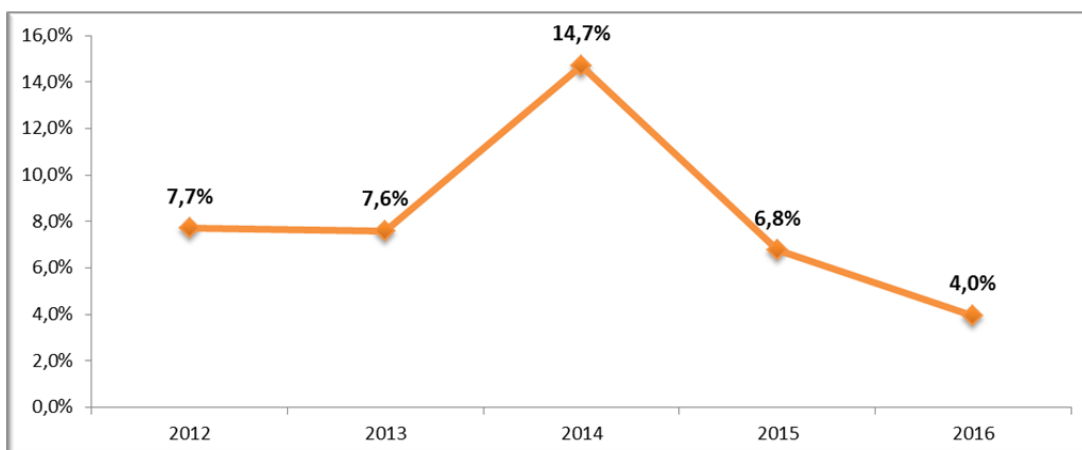
Povprečna starost	2016	2015	Indeks 2016/2015
Moški	41,5	43,4	96
Ženske	39,6	43,4	91
Skupaj	41,4	43,4	95

8.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)

V letu 2016 je z delom v GVO začelo 82 novih delavcev, zaključilo pa 18, od tega jih je 8 odšlo sporazumno, 4 iz poslovnega razloga, 2 delavcema je bila pogodba odpovedana izredno, 2 sta se redno upokojila, 1 delavcu je potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas, 1 delavec pa je imel pogodbo o zaposlitvi v mirovanju.

Fluktuacija je v letu 2016 znašala 4,0% in je bila za 2,8 odstotne točke nižja kot v letu 2015. Gibanje fluktuacije v obdobju zadnjih petih let je prikazano na sliki 29 v nadaljevanju.

Slika 29: Fluktuacija v obdobju 2012 – 2016

8.2.5. Izobrazbena struktura

Iz pregleda izobrazbene strukture zaposlenih je mogoče ugotoviti, da je imelo v letu 2016 skupaj 20% delavcev doseženo VI. do VIII. stopnjo izobrazbe, 40% je imelo doseženo V. stopnjo izobrazbe, 44% delavcev pa manj kot V. stopnjo izobrazbe.

Tabela 31: Izobrazbena struktura primerjalno 2016 in 2015

st. izob./leto	stopnja izobrazbe na dan 31.12.			
	2016		2015	
I. do IV.	175	40%	165	44%
V.	173	40%	129	35%
VI.	53	12%	50	13%
VII.	35	8%	28	8%
VIII.	1	0%	1	0%
Skupaj	437		373	

8.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

Namen letnih ocenjevalnih razgovorov je usmeriti vse zaposlene v vnaprej določene cilje, jih osebno seznaniti s cilji podjetja, svoje enote in z individualnimi cilji, podati povratno informacijo o njihovi uspešnosti pri doseganju ciljev in kompetencah ter se z njimi pogovoriti o osebnostnem in strokovnem razvoju.

V začetku leta 2016 smo izvedli letne ocenjevalne razgovore, v okviru katerih smo izvedli naslednje aktivnosti:

- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo ocenili doseganje ciljev za leto 2015;
- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo postavili cilje za leto 2016;
- določeni so bili obvezni cilji za vodje in vse zaposlene.

V letu 2016 smo prvič uporabili novo aplikacijo KIS (Kadrovsko informacijski sistem), ki smo jo razvili v lastni režiji in preko katere smo izvedli letne ocenjevalne razgovore. Sistem je sodoben, hiter in za uporabo preprosto orodje, ki spodbuja sodelovanje med zaposlenimi, vodji in službo za kadre. Sistem omogoča preglednost v procesu postavljanja, spremljanja in ocenjevanja ciljev ter povezanost ciljev podjetja z individualnimi cilji zaposlenih. V okviru letnih ocenjevalnih razgovorov smo poleg doseganja letnih ciljev posameznikov prvič ocenjevali tudi kompetence posameznikov, kar nam bo

omogočilo bolj sistematično spremljavo in spodbujanje strokovnega razvoja zaposlenih.

Ocena delovne uspešnosti je bila v letu 2016 neposredno vezana na gibljivi del plače ter ima posredni vpliv na napredovanje zaposlenih.

8.2.7. Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih

Spremljanje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem na povezavo zadovoljstva z rezultati pri delu. S tem postane ključno vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da uveljavljajo svoje znanje in ideje ter tako dosegajo uspeh pri svojem delu. To namreč vpliva tako na zadovoljstvo pri delu kot tudi na uspešnost podjetja.

V GVO d.o.o. od leta 2005 merimo organizacijsko klimo, odziv zaposlenih pa je bil zaradi načina izvajanja meritev v vseh letih merjenja dober. Z namenom optimizacije stroškov poslovanja v letu 2016 nismo izvajali meritev, saj smo sprejeli odločitev, da se tovrstno merjenje izvaja vsaki dve leti.

8.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

V družbi GVO trdno verjamemo, da je znanje vir napredka, zato finančna sredstva vlagamo tako v interno kot eksterno izobraževanje naših zaposlenih. Poleg strokovnih znanj zaposlenim načrtno nudimo znanja s področij varnosti in zdravja pri delu, odgovornega odnosa do okolja, vodenja, komuniciranja in drugih znanj, ki so nepogrešljiva pri delu ter zaposlenim omogočajo osebni in strokovni razvoj.

V letu 2016 smo zabeležili 1.086 udeležb na izobraževanjih in usposabljanjih, kar je za 242% več kot leto prej. Povečanje obsega izobraževanj je bila tako posledica izvedbe izobraževanj iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti, ki jih izvajamo na dve leti, kot načrtnega izobraževanja srednjega in nižjega managementa.

V izobraževanje in usposabljanje je bilo vključenih 388 oziroma 89% vseh zaposlenih. V povprečju se je vsak zaposleni izobraževal 19 ur. Glede na tematiko je bila večina izobraževanj in usposabljanj s področja varnosti in zdravja pri delu ter vodenja.

Tabela 32: Ključni kazalniki na segmentu izobraževanja primerjalno 2016 in 2015

Izobraževanje	2016	2015	Indeks 2016/2015
Število zaposlenih po stanju na dan leta	437	373	117
Število udeležencev izobraževanj	388	210	185
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	89%	56%	158
Štev. ur izobraževanja	8.132	3.587	227
Št. ur izobraževanja na zaposlenega	19	10	194
Neposredni stroški izobraževanja (v EUR)	90.268	53.835	168
Neposredni str.izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	207	144	143
Skupaj število izobraževanj	1.086	318	342

8.2.9. Študij ob delu

Na dan 31.12.2016 je imel sklenjeno pogodbo o študiju ob delu 1 delavec, ki je šolanje dolžan zaključiti v začetku leta 2017.

8.2.10. Sodelovanje z izobraževalnimi zavodi in izvajanje strokovne delovne prakse

Sodelujemo s številnimi izobraževalnimi ustanovami, predvsem srednjimi in visokimi šolami. Njihovim dijakom oziroma študentom omogočamo opravljanje obvezne prakse (PUD), počitniškega in študentskega dela. S tem krepimo in širimo naše področje razvoja in izobraževanja ter omogočamo dijakom in študentom, da že v času šolanja pridobivajo tudi strokovne izkušnje iz prakse. Najboljšim praktikantom po zaključku šolanja omogočamo tudi vstop v redno delovno razmerje.

V letu 2016 smo za različne srednje šole iz naše stroke prvič organizirali dogodek »Dan odprtih vrat«, na katerem smo dijakom predstavili dejavnosti naše družbe ter jih s tem spodbudili k razmisleku o opravljanju strokovne prakse pri nas in o morebitni zaposlitvi po zaključku šolanja. Ta način spoznavanja in pridobivanja mladih in perspektivnih kadrov je že prvo leto rezultiral v zaposlitvi nekaj kakovostnih sodelavcev, zato bomo s tovrstno prakso nadaljevali tudi v prihodnjih letih in si prizadevali s ciljnim izobraževalnimi ustanovami ohraniti dobre in tvorne odnose, ki nam bodo v obojestransko zadovoljstvo.

Obvezno delovno prakso je v letu 2016 opravilo 17 dijakov oziroma študentov, večina jih je imela enomesečno obvezno prakso.

8.2.11. Stroški dela

Družba GVO je dober in odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Vodstvo družbe se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih tudi plača oziroma giblivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

Osnovna plača zaposlenega je enaka vrednosti plačnega razreda delovnega mesta, za katerega je zaposleni sklenil pogodbo o zaposlitvi, in ni odvisna od spola ali lokacije opravljanja dela. Vsi zaposleni imajo višjo najnižjo plačo, kot je določena minimalna plača v Sloveniji.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 66%, delež stroškov za socialno in pokojninsko zavarovanje 11 %, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 3 %, delež regresa 4 % in delež ostalih stroškov dela 17 %.

Regres za letni dopust za leto 2016 je bil izplačan pri plači za mesec februar 2016 v višini 1.116,45 EUR na zaposlenega.

Božičnica je bila izplačana v mesecu decembru 2016, v višini 600,00 EUR na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2015 so stroški dodatkov k plačam podani v naslednji tabeli.

Tabela 33: Stroški za dodatke primerjalno 2016 in 2015

Stroški za dodatke (v EUR)	2016	2015	Indeks 2016/2015
dodatki po kolektivni pogodbi	309.077	280.756	110
nadure	165.963	102.949	161
kvartalna stimulacija	146.275	107.742	136
13. plača*	148.800	0	-
božičnica	262.350	111.600	235

* v letu 2016 predstavlja 13. plača poračun za leto 2015

8.2.12. Povprečna plača

V letu 2016 so se izplačevale plače na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o. Izhodiščna vrednost prvega plačnega razreda je v letu 2016 ostala nespremenjena in je znašala 568,72 EUR.

V tabeli 34 je prikazana povprečna bruto plača v družbi, v primerjavi z letom prej in s povprečno plačo v Republiki Sloveniji. Povprečna bruto plača za GVO upošteva tudi izplačano kvartalno stimulacijo, 13. plačo, božičnico in druge dodatke po kolektivni pogodbi.

Tabela 34: Povprečna bruto plača GVO in v RS primerjalno 2016 in 2015

Povprečna bruto plača	2016	2015	Indeks 2016/2015
Povprečna bruto plača GVO (v EUR)	1.690,91	1.655,07	102
Povprečna bruto plača v RS (v EUR)*	1.578,21	1.552,31	102
Indeks GVO / RS	107,1	106,6	100
Indeks nominalne rasti GVO	102,2		
Indeks letne realne rasti GVO	101,7		
Indeks cen življenjskih potrebščin	100,5		

* podatek za povprečno plačo v RS 2016 je za obdobje januar – november 2016

8.2.13. Skrb za zaposlene, upokoјence in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

GVO svojim zaposlenim namenja posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Naše aktivnosti so usmerjene v zadovoljstvo, zdravje in nenehen razvoj naših zaposlenih.

Za zaposlene so organizirane rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja. Sredstva so bila namenjena za športne aktivnosti kot so najem telovadnic, tenis, badminton, bowling, fitnes, dnevne in letne karte za smučanje in plavanje ter podobno.

Veliko vlagamo v kakovost in zdravo življenje zaposlenih, ki so bili napoteni tudi na preventivne zdravstvene preglede in na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča.

Za delovne jubilate smo organizirali srečanje in jih obdarili s priložnostnim darilom. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene solidarnostne pomoči.

Pozornost namenjamo novo rojenim družinskim članom naših zaposlenih, otroke pa smo obdarovali tudi ob božično-novoletnih praznikih in ob vstopu v prvi razred osnovne šole.

Družba podpira različna interesna društva s področij humanitarnih dejavnosti, kulture, športa in izobraževanja, v katera so včlanjeni delavci GVO in njihovi družinski člani. Na ta način utrjujemo dobre odnose z različnimi javnostmi, prispevamo k višji kakovosti življenja in razvoju posameznikov in interesnih društev, hkrati pa podpiramo naše zaposlene pri delovanju v teh društvih v svojem prostem času, kar povečuje njihovo pripadnost podjetju in spodbuja njihovo osebnostno rast.

8.2.14. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

Strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu Telekoma Slovenije, d.d., so za GVO, d.o.o. izvajali naloge skladno z določili zakonodaje oziroma pogodbe o izvajanju storitev. Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k izvajanju aktivnosti po Izjavi o varnosti z ocenami tveganj ter njenimi prilogami, ki pomenijo znižanje nevarnosti na najnižjo možno raven. Dodatne aktivnosti so bile pregledi delovnih ekip in delovne opreme na terenu, usposabljanja iz varnosti pri delu in požarne varnosti ter ostale aktivnosti v zvezi s tehnično varnostjo. Uvedli smo redne mesečne sestanke s tematiko varnosti in

zdravja pri delu.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter na ukrepe varstva pred požarom. Na seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo v letu 2016 skupaj 456 delavcev. Vsi udeleženci usposabljanj so na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepih za varno delo.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti so bili izvedeni preventivni zdravstveni pregledi. Obdobni preventivni zdravstveni pregled je opravilo 179 delavcev, predhodni preventivni zdravstveni pregled pa 68 delavcev.

Nadaljevali smo s postopki cepljenja proti klopnemu menigoencefalitisu za delavce, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih, ter organizirali preventivna cepljenja proti gripi. Vsa cepljenja je izvedel Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Osebna varovalna oprema

Nadzirali smo uporabo osebne varovalne opreme ter v vsakdanji praksi uporabljena določila o zamenjavi osebne varovalne opreme po ugotovljeni dotrajanosti.

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Vsi delavci so bili seznanjeni s požarnim redom. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki.

8.2.15. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev

Vodstvo družbe dobro sodeluje tako s Konferenco sindikatov GVO, d.o.o. kot tudi s Svetom delavcev GVO, d.o.o.. Člane na rednih mesečnih skupnih sestankih direktor družbe redno informira o njenem poslovanju ter o ostalih aktualnostih v podjetju in poslovnem okolju.

9. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost, ki jo dopolnjujemo tudi z deli na elektroenergetskih omrežjih.

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila, nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke.

Velik poudarek dajemo tudi na uveljavljane načel vrednot, kot so vodenje z zgledom, spoštovanje, odgovornost, komunikacija, reševanje reklamacij, reševanje težav, tolerance do napak, učinkovitost.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v zagotavljanju celovitih in do okolja prijaznih storitev s področij projektiranja, geodezije, gradenj, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagradujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj. Uveljavljena imamo načela vrednot, ki so skupna vsem zaposlenim.

Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje tudi skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja. Politika kakovosti in ravnanja z okoljem se kaže tudi skozi:

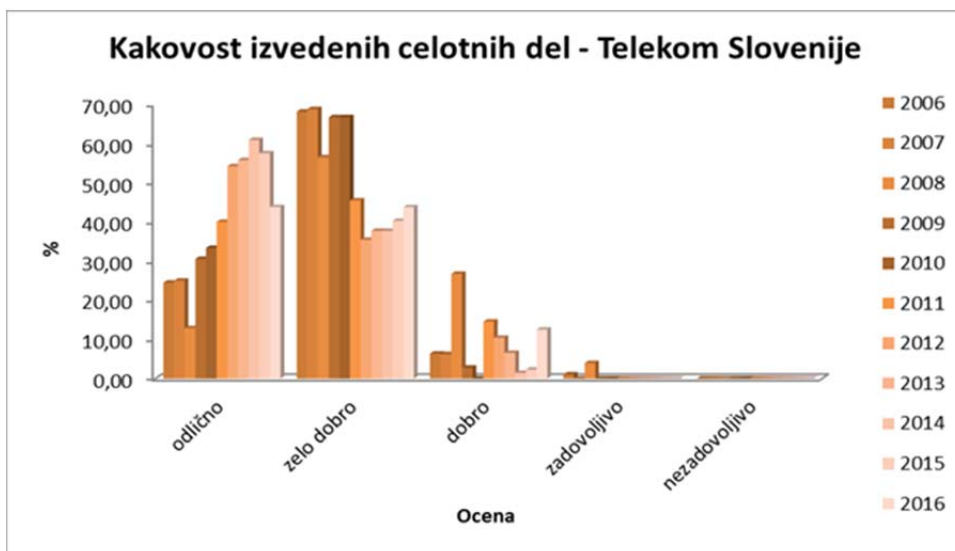
- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Naša vizija je ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki del prihodka na teh ključnih segmentih ustvarja tudi na ostalih trgih Evropske Unije. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

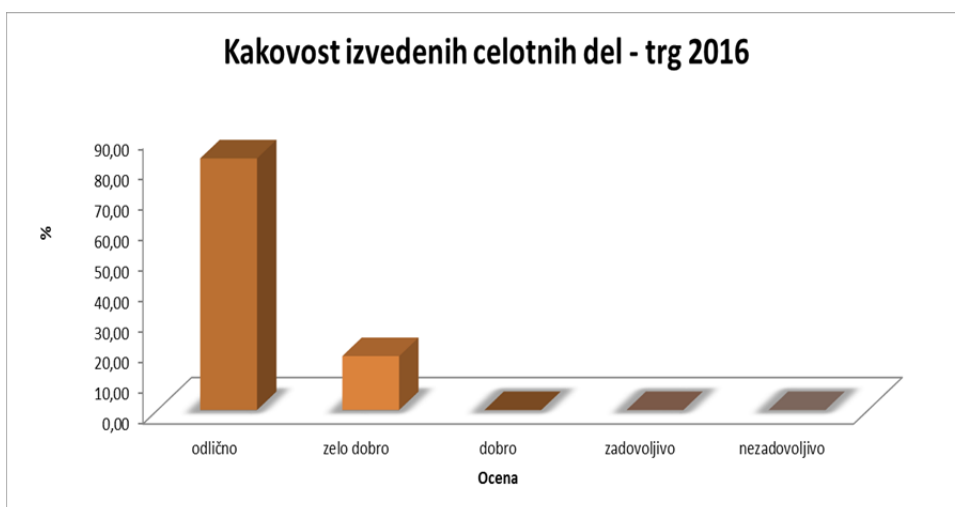
Učinkovito izvajanje, vzdrževanje in razvoj sistema vodenja skladno s standardoma ISO 9001:2008 in ISO 14001:2004 v družbi GVO, d.o.o. potrjuje tudi uspešno izvedena redna zunanja presoja, ki je bila s strani SIQ izvedena v decembru 2016. Presojevalci so podali niz pozitivnih ugotovitev med katerimi so izpostavili tudi rast prodajne realizacije in pridobitev novih poslov, poglobljen pristop k ugotavljanju zadovoljstva odjemalcev z visokimi ocenami zadovoljstva, vzpostavitev lastnih aplikacij za vodenje letnih ocenjevalnih razgovorov ter vodenje in spremljanje projektov, nenehno usposabljanje zaposlenih s poudarkom na novo zaposlenih delavcih ter spremljanje kazalnikov s cilji, kar omogoča hiter pregled nad dogajanjem v organizaciji.

Kakovost izvedenih storitev, kot je bilo omenjeno že v ugotovitvah zunanje presoje, potrjujejo tudi ocenitve, ki jih dobimo s strani naših naročnikov. V letu 2016 smo izvedli ločeno analizo zadovoljstva za Telekom Slovenije, d.d. in ločeno za ostale storitve na trgu. Tako je skupni delež ocenitev z oceno odlično in zelo dobro v letu 2016 na Telekomu Slovenije ostal na visokih 88%, na trgu smo zabeležili skupni delež 100%.

Slika 30: Kakovost izvedenih del v obdobju 2006 – 2016

Slika 31: Kakovost izvedenih del v letu 2016 (trg)

10. SKRB ZA OKOLJE

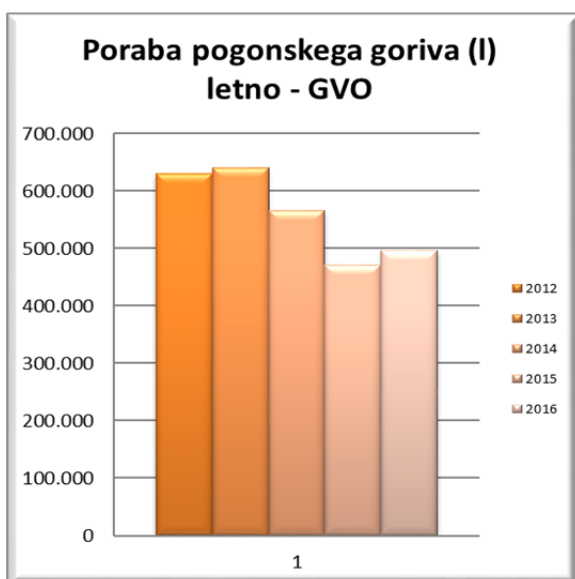
Kljub temu, da dejavnost projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična, se družba GVO, d.o.o. zaveda odgovornosti do varstva okolja.

Na področju zmanjšanja porabe goriva smo v letu 2016 v GVO, d.o.o. nadaljevali z zamenjavo starih vozil z novimi vozili z ekološko sprejemljivimi motorji ter z dobro prakso ozaveščanja zaposlenih za varčno in varno vožnjo. Tako smo dvajsetim sodelavcem, ki so v predhodnem letu najučinkoviteje pripomogli k zmanjševanju porabe goriva, kot tudi v njihovem odnosu do delovnih sredstev in do okolja, omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS centru varne vožnje Vransko.

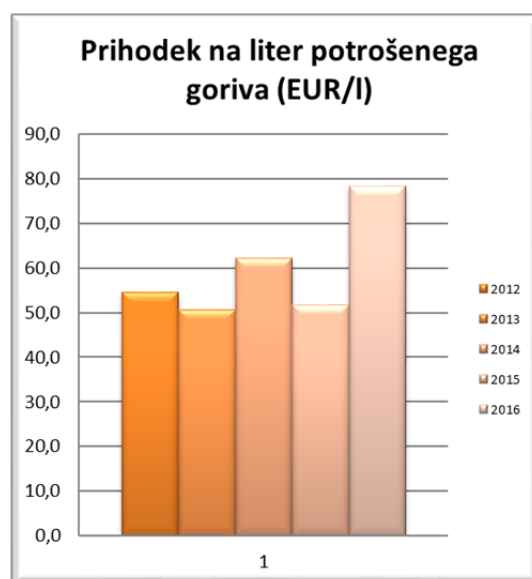
V testiranju smo imeli vozila na električni pogon, ki pa jih zaradi kapacitet baterij, ki trenutno še ne omogočajo zadostnih razdalj vožnje, zaenkrat nismo umestili v vozni park družbe.

Skupna poraba goriva je bila v letu 2016 za 5% višja od predhodnega leta, kar je povezano z povečanim obsegom dela. Strošek goriva je sicer nižji zaradi gibanja cen. Smo pa primerjalno, glede na porabo goriva (v litrih) zelo povečali obseg prihodkov (+52%), kjer se kaže učinkovito organiziranje ekip z uporabo lastnih aplikacij. Učinkovitost glede prevožene razdalje z enim litrom goriva se ni bistveno spremenila.

Slika 32: Poraba goriva v obdobju 2012-2016

Slika 33: Prihodek na liter potrošenega goriva v obdobju 2012-2016

Slika 34: Prevoženi kilometri z 1 l goriva v obdobju 2012–2016

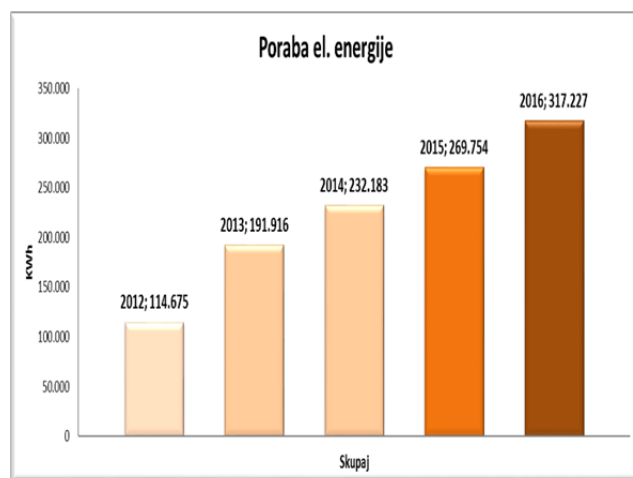

Na področju rabe električne energije v funkcijskih lokacijah na omrežju OŠO skrbimo, da so klimatske naprave ustrezno vzdrževane in nastavljene na predpisane režime delovanja. Vzpostavljen imamo tudi daljinski nadzor funkcijskih lokacij, s čemer imamo možnost za učinkovitejše ukrepanje ob morebitnih izpadih električne energije, vzpostavljen je tudi nadzor nad vstopi v prostore, temperaturo in požarno ogroženostjo objekta. S tem smo zmanjšali tveganja temperaturne preobremenitve aktivne opreme oz. požarov ter tudi zmanjšali tveganja s področja brezprekinitvenega delovanja.

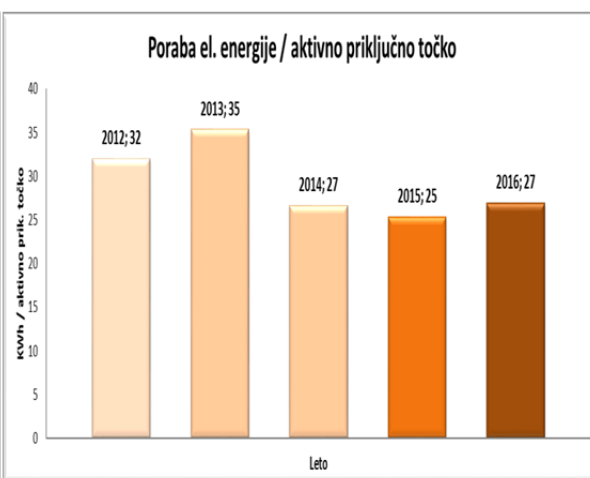
Sicer smo v letu 2016 kumulativno zabeležili 18% porast porabe električne energije v primerjavi z letom 2015, strošek električne energije se je na letnem nivoju povečal za 16%. Rast porabe je tudi v lanskem letu pripisati povečanju aktivne opreme operaterjev ter poročunu energije za leto 2015, ko je bilo zaradi vročih poletnih mesecev zabeleženo povečano delovanje klimatskih naprav.

Če primerjamo kazalnik porabe električne energije glede na aktivne priključne točke, vidimo, da je bila rast aktivnih priključnih točk nižja od rasti porabe električne energije, zato je primerjalno z letom 2015 posledično kazalnik porasel s 25 na 27 kWh/priključno točko, kar je bila vrednost tudi v letu 2014.

Slika 35: Skupna poraba električne energije za potrebe delovanja funkcijskih lokacij v obdobju 2012 – 2016

Slika 36: Poraba električne energije na aktivno priključno točko v obdobju 2012 – 2016

V družbi GVO, d.o.o. smo z vzpostavljenim lastnim sistemom ravnanja z okoljem posredno in neposredno vpeti tudi v sistem ravnanja z okoljem v Telekomu Slovenije, d.d.. Z intenzivnim medsebojnim sodelovanjem se dopolnjujemo oz. spoštujemo zahteve, ki jih postavlja Telekom Slovenije, d.d., tako na področju ločenega zbiranja odpadkov, kakor tudi na področju učinkovite rabe električne energije, učinkovite rabe energije za ogrevanje, porabe pitne vode, itd. Na področju ravnanja z odpadki skrbimo, da so vsi odpadki oddani v sklopu ločenega zbiranja odpadkov Telekoma Slovenije, d.d. ali neposredno pooblaščenim odjemalcem. Z vsemi dobavitelji oz. izvajalci, s katerimi sklenemo pogodbo, v pogodbi posebej opredelimo zahteve za celovito obvladovanje ravnanja z okoljem.

V letu 2016 so se količine oddanih gradbenih odpadkov v primerjavi s predhodnim letom povečale za 28%, kar je posledica večjega obsega gradbenih del pri izgradnji TK omrežij. Večje so bile tudi oddane količine odpadnih olj in filtrov, ki nastanejo v sklopu del vzdrževanja diesel elektro agregatov za Telekom Slovenije. Nekaj odpadkov smo imeli iz naslova odpisa lastne opreme, vse ostale odpadke odlagamo v sklopu ločenega zbiranja odpadkov Telekoma Slovenije

11. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Drugih pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja ni bilo.

12. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Poslovodstvo družbe GVO, d.o.o. (v nadaljevanju: družba GVO) izjavlja, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2016 upravljanje družbe GVO skladno z Zakonom o gospodarskih družbah-1 in z drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila GVO, d.o.o. za leto 2016 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.gvo.si.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

V skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah-1, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, družba GVO podaja naslednja pojasnila:

- Politika upravljanja notranje kontrole, povezane s postopkom računovodskega poročanja:
Sistem notranjih kontrol je skupek različnih usmeritev in politik, ki jih vzpostavi in sprejme poslovodstvo z namenom, da bi kar najboljše upravljalo s tveganji, povezanimi z računovodskim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.
Pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja zagotavljamo z izvajanjem naslednjih notranjih kontrol:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine, kot na primer z usklajevanjem postavk s kupci in dobavitelji,
- kontrole popolnosti zajemanja podatkov (npr. zaporedje dokumentacije, številčenje dokumentov),
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti (npr. ločeno izvajanje evidentiranja in plačevanja),
- kontrola omejitve dostopa (pravice dostopa do računovodskih evidenc so selektivno dodeljene),
- kontrola nadziranja.

Proces računovodenja je informacijsko podprt, zato so vse zgoraj naštetje notranje kontrole povezane tudi s kontrolami, vgrajenimi v okvir informacijske tehnologije, ki obsegajo tako kontrole omejitev dostopa do omrežja, podatkov, aplikacij kot tudi kontrole točnosti in popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov.

- Omejitve glasovalnih pravic:
Omejitev ni.
- Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah akta o ustanovitvi:
Uprava družbe je enočlanska. Direktorja družbe GVO imenuje in razrešuje ustanovitelj v skladu z zakonskimi pristojnostmi in določbami Statuta družbe Telekom Slovenije, d.d., po katerih uprava s soglasjem nadzornega sveta imenuje poslovodje, člane nadzornih svetov in člane upravnih odborov odvisnih družb.
Družba GVO nima posebnih pravil o spremembah akta o ustanovitvi. Morebitne spremembe akta o ustanovitvi se izvajajo skladno z zakonom in samim aktom.
- Podatki o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načina njihovega uveljavljanja:
Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujejo Zakon o gospodarskih družbah-1 in akt o ustanovitvi družbe.

Edini ustanovitelj samostojno odloča o vseh vprašanih upravljanja družbe, za katere je pristojen po zakonu, predvsem pa o:

- spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi,
 - temeljnih poslovne in razvojne politike družbe, poslovnem načrtu in programu razvoja družbe,
 - povečanju ali znižanju osnovnega kapitala,
 - ustanovitvah odvisnih družb ter kapitalskih in stvarnih vlaganj v druge subjekte,
 - nabavi, prodaji ali obremenitvah nepremičnin,
 - najemu posojil,
 - pristopu novih družbenikov in vsakem razpolaganju s poslovnim deležem,
 - postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca,
 - letni bilanci stanja, izkaza uspeha in razdelitvi dobička,
 - drugih zadevah, če tako določa zakon ali akt o ustanovitvi.
- Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij:
Uprava ima enega člana – direktorja. Imenuje ga ustanovitelj.
Mandat direktorja je štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve.
V času trajanja mandata lahko ustanovitelj odpokliče direktorja.
Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Za izpolnjevanje te naloge sprejema potrebne okoliščine in ukrepe. Direktor je pristojen za vse zadeve, ki niso v pristojnosti ustanovitelja, zlasti pa:
- predlaga temelje poslovne in razvojne politike družbe, poslovni načrt in program razvoja družbe ustanovitelju,
 - sprejema splošne akte družbe,
 - odloča o pravicah in obveznostih delavcev, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo,
 - poroča ustanovitelju o rezultatih poslovanja družbe,
 - izvaja druge naloge, določene z aktom o ustanovitvi in zakonom.
- Direktor mora imeti soglasje ustanovitelja za sklepanje pravnih poslov, ki za družbo predstavljajo obveznost in ne pomenijo pridobivanja prihodkov, katerih vrednost je nad 500.000 EUR z DDV. Statutarna ali druga omejitev nima pravnega učinka proti tretjim osebam.
Direktor je lahko razrešen pred iztekom mandata:
- na lastno zahtevo,
 - če so bili zaradi izvajanja akta ali sklepa, ki ga je predlagal, kršeni interesi družbe,
 - če je prekoračil pooblastila,
 - če ustanovitelj ni sprejel letne bilance stanja in izkaza uspeha ter razdelitve dobička,
 - če je kršil pravila o prepovedi nelojalne konkurence in poslovne tajnosti,
 - če so nastopili tehtni razlogi, zaradi katerih je ustanovitelj izgubil zaupanje vanj.

Pri izvajanju navedenih kodeksov in priporočil v letu 2016 v družbi GVO večjih odstopanj ni bilo, v nadaljevanju pa družba GVO pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil.

Odvisne družbe Telekom Slovenije spoštujejo Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga preko določil Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki zavezuje vse družbe v Skupini Telekom Slovenije in je objavljen na spletnih straneh matične družbe <http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>.

Družba GVO spoštuje interne akte, vključno s Kodeksom poslovne etike družbe Telekom Slovenije, d.d., z dne 27. 3. 2012 in 5. 6. 2012, ki je dostopen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

Na podlagi Slovenskih smernic korporativne integritete, h katerim je družba Telekom Slovenije pristopila 14. 10. 2014, in obveznosti po 64. členu Zakona o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) je matična družba v novembru 2015 sprejela krovni dokument »Politika upravljanja skladnosti

poslovanja Skupine Telekom Slovenije». Dokument je sprejet z namenom vzpostavitve sistema upravljanja skladnosti poslovanja v Skupini Telekom Slovenije. Cilji sistema skladnosti poslovanja so:

- soustvarjanje dobre korporativne kulture ter uresničevanje družbene odgovornosti z zakonitimi, preglednim, poštenim in etičnim odločanjem in ravnanjem,
- zagotavljanje preglednosti in varnosti poslovanja,
- zmanjšanje tveganj za nastanek neskladnosti in posledično zmanjševanje izgub zaradi neskladnosti,
- izkazovanje transparentnosti pri odločanju in ravnanju,
- zaščita zaposlenih pred poskusi neprimernega vpliva in pritiskov,
- uresničevanje zunanjih in notranjih predpisov v dejanskih procesih družbe,
- določitev enotnih minimalnih standardov ravnanja v Skupini Telekom Slovenije in za vse, ki se na trgu povezujejo s korporativno znamko Telekoma Slovenije,
- doseganje konkurenčne prednosti na zakonit in etičen način.

Sistem upravljanja skladnosti poslovanja vključuje vzpostavitev organov za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja, sprejem, izvajanje in vzdrževanje aktov s področja skladnosti poslovanja in integritete ter opredelitev aktivnosti izvajanja funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja.

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Okvir upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Politika upravljanja - tč. 3.2:

Upravljanje družbe GVO temelji na zakonskih določilih, priporočilih iz kodeksov ter poslovne prakse vodenja, upravljanja in internih aktov. Politika upravljanja družbe Telekom Slovenije iz leta 2011 kot lasten kodeks upravljanja matične družbe ter Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije predstavljata podlago za delovanje na tem področju.

Položaj družb s kapitalsko naložbo države

Javne obveznosti in naloge - tč. 5.1.2:

Družba GVO nima javnih obveznosti in nalog.

Neekonomski cilji - tč. 5.1.3:

Družba GVO nima neekonomskih ciljev.

Uprava oziroma poslovodstvo

Prejemki članov uprave – tč. 7.3:

Edini ustanovitelj pri določanju prejemkov članov uprave spoštuje Zakon o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11).

D&O zavarovanje – tč. 7.3.10:

Pri zavarovanju odgovornosti direktorja družbe družba GVO delno odstopa od priporočila, saj v obstoječi zavarovalni polici ni bila predvidena lastna udeležba.

Sprejem etičnega kodeksa in korporativna integriteta

Etični kodeks – tč. 10.1.1:

V družbi GVO je v smiselno uporabo prevzet Kodeks poslovne etike družbe Telekom Slovenije, d. d..

Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga

Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine – tč. 1:

Družba GVO delno odstopa od priporočila, saj letne in strateške poslovne načrte obravnava kot poslovno skrivnost. Njihovo razkritje bi negativno vplivalo na konkurenčni položaj družbe in Skupine Telekom Slovenije. Povzetek Strateškega poslovnega načrta Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2017-2021 s poudarki Letnega poslovnega načrta za leto 2017 je javno objavljen na sistemu SEOnet Ljubljanske borze, d. d..

Periodično poročanje o poslovanju družbe/skupine – tč. 2:

Družba GVO delno odstopa od priporočila; o poslovanju družbe in skupine poroča skladno z veljavno zakonodajo, ki zavezuje matično družbo kot javno delniško družbo.

Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadeva izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo) – tč. 3.6:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Družba v skladu s poslovnimi interesi ter zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi lahko škodilo konkurenčnemu položaju družbe ali družbi povzročilo škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla. Na svojih spletnih straneh (www.gvo.si) skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, redno objavlja informacije javnega značaja, ki se nanašajo na donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve.

Optimizacija stroškov dela v letu 2016

Javna objava podatka o nameravanih izplačilih – tč. 4.3:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava podatka o realizaciji plačil – tč. 4.4:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava besedila veljavnih kolektivnih pogodb za družbo in skupino ter dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo – tč. 4.5:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Zavezujoče kolektivne pogodbe oz. dogovore s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, niso javno objavljene, saj za objavo nima soglasja predstavnikov delavcev.

Izjava o upravljanju se nanaša na obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016. V obdobju od zaključka obračunskega obdobja do objave te izjave ni prišlo do sprememb in novih odstopanj. Ob morebitnem odstopanju od podane izjave o spoštovanju v izjavi navedenih kodeksov in priporočil bo družba poskrbela za pravočasno ustrezno objavo.

Družba GVO bo tudi v prihodnje izpopolnjevala sistem korporativnega upravljanja v sodelovanju z matično družbo in drugimi družbami v Skupini Telekom Slovenije. Pri tem bo sledila priporočilom Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ter Priporočilom in pričakovanjem Slovenskega državnega holdinga.

Ljubljana, 24.2.2017

Podpis:

Borut Radi
direktor

13. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. za leto, končano na dan 31. decembra 2016.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2016.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 24.2.2017

Podpis:

Borut Radi
Direktor

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015
Čisti prihodki od prodaje	3.1	38.973	24.382
Drugi prihodki od poslovanja	3.2	1.116	1.067
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	3.3	0	0
Stroški materiala in energije	3.3	7.629	4.495
Stroški storitev	3.4	14.674	6.945
Stroški dela	3.5	12.526	10.439
Amortizacija	3.9, 3.10	1.868	1.755
Drugi odhodki poslovanja	3.6	897	550
Skupaj odhodki poslovanja		37.594	24.184
Dobiček iz poslovanja		2.495	1.265
Finančni prihodki	3.7	10	16
Finančni odhodki	3.7	87	88
Dobiček pred obdavčitvijo		2.418	1.193
Davek iz dobička	3.8	307	65
Odložen davek	3.8	9	187
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		2.120	941

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	2016	2015
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		2.120	941
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida:		0	0
Sprememba rezerve - aktuarski primanjkljaji in presežki		-114	14
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta po davkih		-114	14
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		2.006	955

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2016

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2016	31.12.2015
DOLGOROČNA SREDSTVA		20.651	20.696
Neopredmetena sredstva	3.9	17.811	18.726
Opredmetena osnovna sredstva	3.10	2.443	1.565
Finančne naložbe v odvisna podjetja	3.11	25	25
Druge finančne naložbe	3.12	21	37
Ostala dolgoročna sredstva		1	2
Odložene terjatve za davek	3.13	350	341
KRATKOROČNA SREDSTVA		16.695	8.729
Sredstva za odtujitev		0	0
Zaloge	3.14	852	657
Poslovne in druge terjatve	3.15	12.148	5.844
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	3.15	322	67
Terjatve za davek iz dobička	3.15	0	123
Kratkoročne finančne naložbe	3.12	2.017	1.973
Denar in denarni ustrezniki	3.16	1.356	65
SREDSTVA SKUPAJ		37.346	29.425
KAPITAL IN REZERVE		18.988	16.982
Vpoklicani kapital	3.17	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	3.17	1	1
Rezerve iz dobička	3.17	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	3.17	12.883	10.763
Presežek iz prevrednotenja aktuarskih primanjkljajev in presežkov	3.17	-229	-115
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		2.953	4.564
Dolgoročno odloženi prihodki		0	0
Rezervacije	3.18	2.846	3.064
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	3.20	0	1.500
Druge dolgoročne finančne obveznosti		0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	3.19	107	0
Obveznosti za odložene davke		0	0
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		15.405	7.879
Poslovne in druge obveznosti	3.19	12.207	5.029
Obveznost za davek iz dobička	3.19	242	0
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	3.20	1.502	2.005
Druge kratkoročne finančne obveznosti		0	0
Kratkoročno odloženi prihodki		0	0
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.21	1.454	845
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		37.346	29.425

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid	Prev. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2016	5.758	1	575	10.763	0	-115	16.982
Čisti poslovni izid obdobja				2.120			2.120
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-114	-114
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	2.120	0	-114	2.006
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Drugo					0		0
Stanje 31. 12. 2016	5.758	1	575	12.883	0	-229	18.988

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid	Prev. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2015	5.758	1	575	9.822	0	-129	16.027
Čisti poslovni izid obdobja				941			941
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						14	14
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	941	0	14	955
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Drugo					0		0
Stanje 31. 12. 2015	5.758	1	575	10.763	0	-115	16.982

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2016

v tisoč EUR	2016	2015
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a.) Čisti dobiček	2.120	941
b.) prilagoditve za:		
Amortizacija osnovnih sredstev	1.868	1.755
Slabitve in odpisi opredmetenih osn. sredstev in neopred.sredstev	0	0
Gibanje popravka terjatev	0	0
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	-46	50
Finančni prihodki	-10	-16
Finančni odhodki	87	88
Davek iz dobička in odloženi davki	298	252
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-6.304	5.773
Sprememba kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev	-255	203
Sprememba zalog	-195	230
Sprememba rezervacij	-218	-442
Sprememba vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	609	130
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	7.179	-5.118
Plačani davek iz dobička	47	-311
c.) Čista denarna sredstva iz poslovanja	5.180	3.535
B. Denarni tokovi iz naložbenja		
a.) Prejemki pri naložbenju	6.075	9.309
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	43	148
Prejete obresti	5	5
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	0	0
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	6.028	9.156
b.) Izdatki pri naložbenju	-7.922	-11.615
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-1.549	-384
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-295	-126
Pridobitev finančnih naložb	-6.078	-11.106
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	-1.846	-2.306
C. Denarni tokovi iz financiranja		
a.) Prejemki pri financiranju	0	0
Prejeta dolgoročna posojila	0	0
Prejeta kratkoročna posojila	0	0
b.) Izdatki pri financiranju	-2.043	-1.269
Odplačila kratkoročnih posojil	0	0
Odplačila dolgoročnih posojil	-2.000	-1.200
Plačane obresti	-43	-69
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	-2.043	-1.269
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	1.291	-40
Č. Končno stanje denarnih sredstev	1.356	65
Začetno stanje denarnih sredstev	65	106

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.

2.1. Splošno o družbi

a. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o. (v nadaljevanju družba).
Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija.

b. Ustanovitev, registracija in lastništvo

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2016 je znašal 5.758 tisoč EUR.

c. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe je:

- Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

d. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

Družba GVO, d.o.o. je v začetku leta 2013 ustanovila hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji zaradi pridobitve novih poslov za gradnjo razvodnih naročniških (optičnih) omrežij v Zvezni Republiki Nemčiji.

V skladu z MRS 27 in presojo družbenika se pripravljajo skupinski računovodski izkazi na ravni celotne Skupine Telekom Slovenije.

e. Podatki o zaposlenih

V družbi je bilo na dan 31.12.2016 zaposlenih 437 delavcev; od tega 352 za nedoločen čas in 85 zaposlenih za določen čas. Za potrebe izvajanja projektov TOP in e-Cestninjenje se je v letu 2016 povečalo število zaposlenih za 64 (dodatne zaposlitve za določen čas trajanja projektov), nadomeščalo pa se je tudi redne in predčasne odhode in se tako pomlajevalo kadrovska strukturo.

f. Organi družbe

Organi družbe so:

- Nadzorni organ - je ustanovitelj - Uprava Telekom Slovenije, ki opravlja naloge nadzornega sveta
- Uprava družbe, vloge katere opravlja direktor družbe.

Direktor družbe: Borut Radi.

Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pristojen je za vse zadeve, ki niso v pristojnosti nadzornega organa, Uprave Telekom Slovenije. Za sklepanje pravnih poslov v znesku nad 500 tisoč EUR potrebuje soglasje nadzornega organa.

2.2. Podlaga za sestavo

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe GVO, d.o.o. med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Računovodske izkaze je poslovodstvo odobrilo dne 24.2.2017.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni ob predpostavki delujočega podjetja. Pripravljeni so na podlagi izvirnih vrednosti.

Postavke v posamičnih računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so predstavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavljena valuta matične družbe Telekom Slovenije, d.d. ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvorni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po poštteni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovodstva določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo. Prav tako družba letno preverja preostalo vrednost.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo odločitve glede slabitve naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev. Ocene morajo vključevati vzrok, časovni okvir in znesek slabitev. Ravno tako je potrebno oceniti pričakovane denarne tokove, dobo koristnosti in preostalo vrednost sredstev. Oceniti je potrebno vrednost vlaganja v instrumente, naprave in orodja ter opremo, ki je potrebna za ustvarjanje prihodnje rasti prihodkov.

Poslovodstvo ohranja vrednost terjatev tako, da oceni dvomljivost terjatev, ki izhaja iz nezmožnosti poplačila gradbenih in ostalih podjetij. Poslovodstvo oceni slabitev dvomljivih terjatev na podlagi starosti terjatev, preteklih odpisov, kreditne sposobnosti in spremembe plačilnih zmožnosti posameznih podjetij. Če se dejansko finančno stanje podjetij poslabša bi lahko bili dejanski odpisi višji od pričakovanih.

Poslovodska presoja je potrebna za preračun dejanskih in odloženih davkov. Za oceno te verjetnosti mora poslovodstvo upoštevati več dejavnikov vključno s preteklimi poslovnimi rezultati, poslovnimi načrti in z načrtovanjem davčne strategije. Če dejanski rezultati odstopajo od teh ocen ali če morajo biti ocene prilagojene v prihodnjih obdobjih imajo lahko negativen vpliv na poslovne rezultate, bilanco stanja in denarne tokove. V primeru, da se ocena prihodnje porabe odloženih davkov spremeni, morajo biti že pripoznani odloženi davki zmanjšani v izkazu poslovnega izida ali direktno v kapitalu odvisno načina prvotne pripoznave.

Pomembne presoje poslovodstva družbe GVO so potrebne pri merjenju in priznavanju izpostavljenosti družbe pogojnim obveznostim, povezanih z nerešenimi sodnimi spori in drugimi neporavnanimi terjatvami, ki so predmet pogajanj poravnave in drugih pogojnih obveznosti. Sodne spore poslovodstvo presoja na podlagi ocen in mnenj strokovnih služb o verjetnem izidu za vsak posamezni spor. Primernost oblikovanja rezervacije se oblikuje na podlagi višine tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedb tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti, značilne za ta proces ocenjevanja, so lahko dejanske izgube drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, v kolikor poslovodstvo pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja.

Poslovodstvo oceni prihodke po začasnih gradbenih situacijah glede na stroške pripoznane in knjižene v tem obdobju. Prihodki in odhodki, povezani s pogodbo o gradbenih delih, se pripoznajo v skladu s stopnjo dokončanosti del, v poslovnem izidu obračunskih obdobj, v katerih je delo opravljeno.

2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi računovodskih izkazov družbe so predstavljene v nadaljevanju.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

a. Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni

Seznam novih in še neveljavnih EU MSRP standardov, izjav in sprememb veljavnih standardov (na dan 14. januar 2016) v zvezi z razkritji v računovodskih izkazih, pripravljenih v skladu z MSRP, kot jih je za letno računovodsko poročanje in poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2016 sprejela Evropska Unija (EU).

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni

Novi standardi in pojasnila, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. december 2016, niso upoštevali: [MRS 8.30 (a)]:

Standard/Pojasnilo [MRS 8.31 (a), 8.31(c)]	Narava prihajajočih sprememb računovodske usmeritve [MRS 8.31 (b)]	Vpliv na računovodske izkaze [MRS 8.31 (e)]
MSRP 9 Finančni instrumenti (2014) (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018; uporablja se za nazaj, razen izjemoma. Preračun prejšnjih obdobj ni potreben in je dovoljen v kolikor so podatki na voljo in brez uporabe spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Ta standard nadomešča MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, z izjemo da MRS 39 ostaja v veljavi v primeru ščitenja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred tveganjem spremembe obrestne mere; družbe imajo možnost se odločiti med uporabo računovodskega ščitenja skladno z MSRP 9 ali obstoječim obračunavanjem varovanja pred tveganjem po MRS 39 v vseh primerih obračunavanja. Čeprav sta temelja dovoljenega merjenja finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost skozi drugi vseobsegajoči donos (PVDVD) in poštena vrednost skozi poslovni izid (PVPI) – podobna MRS 39, se kriteriji za določitev ustreznega merjenja pomembno razlikujejo. Finančno sredstvo se izmeri po odplačni vrednosti ko so izpolnjeni naslednji pogoji: • sredstva se vodijo v okviru poslovnega modela, ki je namenjen zbiranju pogodbenih denarnih tokov; in • pogodbeni določila vsebujejo natančne datume denarnih tokov, ki so zgolj plačila glavnice in obresti od neplačane glavnice. Nadalje lahko družba naknadne spremembe poštene vrednosti (vključno pozitivne in negativne tečajne razlike) kapitalskega instrumenta, ki ni namenjen trgovanju, nepreklicno predstavi v okviru ostalega vseobsegajočega donosa. Omenjene naknadne spremembe se v nobenem primeru več ne morejo prerazvrstiti v poslovni izid.	Družba predvideva, da MSRP 9 (2014) ne bo pomembno vplival na računovodske izkaze. Razvrstitev in merjenje finančnih instrumentov družbe se ob upoštevanju MSRP 9 ne bo spremenila zaradi narave njenega poslovanja in vrste njenih finančnih instrumentov.

	Model izračuna oslabitve skladno z MSRP 9 nadomešča model nastalih izgub, kot ga pozna MRS 39, ki zajema tudi model pričakovanih kreditnih izgub; slednje pomeni, da se bo oslabitev lahko pripoznala še preden bo sploh do izgube prišlo. MSRP 9 vsebuje nov splošni model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki zadevno obračunavanje bolje prilagaja obvladovanju tveganj. Različne vrste razmerij varovanja pred tveganjem – poštena vrednost, denarni tok in neto naložbe v tuje družbe – ostanejo nespremenjene, vendar je potrebna dodatna ocena. Standard vsebuje nove zahteve, ki jih je potrebno izpolniti (nadaljevanje in ustavitev obračunavanja varovanja pred tveganjem), in omogoča dodatnim vrstam izpostavljenosti, da se obravnavajo kot varovane postavke. Potrebna so dodatna obsežna razkritja v zvezi z obvladovanjem tveganj in z dejavnostmi varovanja pred tveganji.	
--	---	--

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporaba pred datumom je dovoljena.) Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci še niso potrjena s strani EU; je pa slednja potrdila MSRP 15 Prihodki iz pogodb s tujci, vključno datum začetka veljavnosti MSRP 15.	Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječa navodila za pripoznanje prihodkov po MSRP. Družbe uporabljajo petstopenjski model za določitev kdaj točno pripoznati prihodke in do katere višine. Novi model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo takrat oz. ko družba prenese nadzor blaga in storitev na stranko in sicer v višini do katere družba pričakuje, da je upravičena. Z ozirom na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo: • čez čas in na način, ki prikazuje poslovanje družbe; ali • v trenutku, ko je nadzor blaga in storitev prenešen na kupca. Prav tako MSRP 15 uvaja načela, ki družbo zavezujejo k zagotavljanju kakovostnih in obsežnih razkritij, ki uporabnikom računovodskih izkazov dajejo uporabne informacije v zvezi z vrsto, višino, časovnim vidikom in negotovostjo prihodkov in denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodb s kupci.	Čeprav prvotna ocena možnega vpliva MSRP 15 na računovodske izkaze družbe še ni v celoti zaključena, družba predvideva, da standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze. Družba ne predvideva, da se bo izbira časa in merjenje njenih prihodkov po MSRP 15 spremenilo zaradi narave njenega poslovanja in vrste prihodkov.
---	--	--

MSRP 16 Najemi (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2019 ali kasneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena, če družba uporablja tudi MSRP 15.) Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.	MSRP 16 nadomešča MRS 17 Najemi in povezana pojasnila. Standard in odpravlja obstoječi model dvojnega obračunavanja najemov in namesto tega od družbe zahteva, da večina najemov iz bilance stanja obračunava z enotnim modelom brez razlikovanja med poslovnim in finančnim najemom. Skladno z MSRP 16, se za pogodbo o najemu smatra pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Nov model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obresti pa se pripišejo k obveznosti. Slednje povzroča skoncentriran vzorec stroškov za večji del najemov, četudi najemnik plačuje stalne letne najemnine. Nov standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo: najeme za obdobje 12 mesecev ali manj, brez nakupne opcije, in najeme, kjer ima zadevno sredstvo nizko vrednost (poceni/cenovno nizki najemi/'small-ticket' leases). Z uvedbo novega standarda pa se obračunavanje najema za najemodajalca ne bo pomembno spremenilo in razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom zanj ostaja v veljavi.	Družba predvideva, da bo dopolnilo na dan prve uporabe vplivalo na njene računovodske izkaze, saj mora v izkazu finančnega položaja pripoznati terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz poslovnih najemov in v katerih je družba najemnik.
---	--	---

Dopolnilo k MSRP 2: Razvrščanje in merjenje plačil z delnicami (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2018. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.) Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.	Dopolnilo natančneje opredeljuje plačila z delnicami za naslednja področja: • učinki obveznih in neobveznih pogojev glede merjenja plačil z delnicami, ki se poravnajo v gotovini; • plačila z delnicami z možnostjo poravnave v primeru obveznosti pri viru odtegnjenega davka; in • spremembe pogojev plačil z delnicami, ki zadevajo razvrstitev plačil poravnanih v gotovini v plačila poravnana s kapitalom	Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj družba ne sklepa poslov, kjer se plačuje z delnicami.
Dopolnilo k MSRP 4: Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti v povezavi z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021. Uporablja se za nazaj.) Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.	Dopolnilo obravnava vprašanja, ki izhajajo iz izvajanja MSRP 9 pred načrtovanim nadomestnim standardom, ki ga UOMRS pripravlja za MSRP 4. Dopolnilo uvaja dve možni rešitvi. Prva je začasna izjema uporabe MSRP 9, na podlagi katere se prijava nekaterih zavarovateljev odloži. Druga rešitev navaja drugačen pristop k predstavitvi, s pomočjo katerega bi se ublažila nestanovitnost, ki bi lahko izhajala iz uporabe MSRP 9 pred načrtovanim standardom o zavarovalnih pogodbah.	Družba predvideva, da dopolnilo ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MSRP 10 in MRS 28 Prodaja ali vložek sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom (Dan uporabe še ni bil določen s strani UOMRS; uporaba pred datumom je dovoljena.)	Dopolnilo pojasnjuje, da je pri poslih s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom višina pripoznanih dobičkov ali izgub odvisna od tega ali je prodano ali vloženo sredstvo del posla kjer: je celotni dobiček ali izguba pripoznana, ko posel sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom zajema prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo družbo (ne glede na to ali se sredstvo nahaja v podružnici ali ne), medtem ko je delni dobiček ali izguba pripoznana ko je posel sklenjen med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom zajema sredstvo, ki ne predstavlja družbo, četrudi se to sredstva nahajajo v podružnici.	Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj družba nima podružnic, pridruženih družb ali skupnih podvigov.
Dopolnilo k MRS 7 (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.) Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.	Dopolnilo zahteva dodatna razkritja, ki bodo uporabnikom pomagala vrednotiti spremembe v obveznostih iz financiranja, vključno spremembe denarnih tokov in nedenarne spremembe (npr. vpliv pozitivnih in negativnih tečajnih razlik, spremembe pri prevzemu ali izgubi nadzora nad podružnicami, spremembe poštene vrednosti).	Družba/skupina predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

Dopolnilo k MRS 12: Pripoznanje terjatev za odložene davke v zvezi z nerealiziranimi izgubami (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2017. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.) Dopolnilo še ni potrjeno s strani EU.	Dopolnilo natančneje pojasnjuje na kakšen način in kdaj v določenih primerih obračunati odložene terjatve za davek, ter kako določiti višino prihodnjih obdavčljivih prihodkov za namen presoje pripoznavanja odloženih terjatev za davek.	Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.
Spremembe MRS 40 Naložbene nepremičnine (Veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporabljajo se za naprej.) Ta določila še niso potrjena s strani EU.	Spremembe utrjujejo načelo iz MRS 40 Naložbene nepremičnine glede prenosov v naložbene nepremičnine ali iz njih, tako da zdaj določa, da se takšen prenos opravi samo, če pride do spremembe pri uporabi nepremičnine. V skladu s spremembami se prenos opravi, kadar in zgolj kadar pride do dejanske spremembe v uporabi – tj. sredstvo začne ali preneha ustrezati opredelitvi pojma naložbena nepremičnina, o spremembi uporabe pa obstajajo dokazila. Zgolj sprememba namena posloводства ni razlog za prenos.	Družba predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo vplivale na njene računovodske izkaze, saj družba nima naložbenih nepremičnin.]

OPMSRP 22 Transakcije v tujih valutah in predujmi (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje.) Ta določila še niso potrjena s strani EU.	V pojasnilu je razjasnjeno, kako določiti datum transakcije za namen določitve menjalnega tečaja, ki se uporabi ob začetnem pripoznanju s tem povezanega sredstva, odhodka ali prihodka (ali njegovega dela) ob odpravi pripoznanja nadenarnega sredstva ali nadenarne obveznosti v zvezi z danim ali prejetim predujmom v tuji valuti. V takšnem primeru je datum transakcije enak datumu, na katerega podjetje najprej pripozna nadenarno sredstvo ali nadenarno obveznost v zvezi z danim ali prejetim predujmom.	Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.
Spremembe MRS 40 Naložbene nepremičnine (Veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporabljajo se za naprej.) Ta določila še niso potrjena s strani EU.	Spremembe utrjujejo načelo iz MRS 40 Naložbene nepremičnine glede prenosov v naložbene nepremičnine ali iz njih, tako da zdaj določa, da se takšen prenos opravi samo, če pride do spremembe pri uporabi nepremičnine. V skladu s spremembami se prenos opravi, kadar in zgolj kadar pride do dejanske spremembe v uporabi – tj. sredstvo začne ali preneha ustrezati opredelitvi pojma naložbena nepremičnina, o spremembi uporabe pa obstajajo dokazila. Zgolj sprememba namena posloводства ni razlog za prenos.	Družba predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze.

Letne izboljšave

Cikel letnih izboljšav MSRP 2014-2016 je bil objavljen 8.12.2016 in uvaja spremembe dveh standardov ter posledično spremembe drugih standardov in pojasnil, ki imajo za posledico računovodske spremembe za namene predstavljanja, pripoznavanja ali merjenja. Spremembe MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2017 ali pozneje, spremembe MSRP 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige pa veljajo za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

b. Neopredmetena sredstva

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je njihovo nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Neopredmetena sredstva, s končno dobo koristnosti, se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena sredstva iz naslova koncesij (GOŠO)
- neopredmetena sredstva v izgradnji in izdelavi,
- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena sredstva.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo in se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
Neopredmetena sredstva iz naslova koncesij	20
licence	2-5
računalniški programi - aplikacijska programska podpora	3-5

Neopredmetena sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let, ker velja koncesija za to obdobje. V primeru, da je posredovan aktivacijski zapisnik z zamudo, je doba amortizacije ustrezno skrajšana. Razlog je v tem, da se osnovno sredstvo zamortizira do zaključka veljavnosti te koncesije.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki je 3 do 5 let, posamezne licence za uporabo programske opreme pa v dobi trajanja pogodbe, ki znaša običajno 2 do 5 let.

Druge premoženjske pravice pa v dobi trajanja pogodbe (programski paketi za računalniško podprto modeliranje - Autocad licence 5 let, Microsoft licence 2 leti).

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe se opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko do spremembe pride. Kot pomembnejše neopredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5 % knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če so ta vsaj 5 % vrednosti vseh sredstev. Doba koristnosti sredstva se preverja skladno z oceno obdobja, v katerem bo sredstvo v poslovnem procesu prispevalo k gospodarskim koristim oziroma prihodkom družbe in je povezano z oceno tehnološke oziroma ekonomske življenjske dobe sredstva.

Družba letno preverja ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. Pri ocenjevanju ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb (zastarelost programske opreme, licenc), spremembe trga (zaostritev konkurenčnih razmer, izguba trga) oz. bistvenega padca obrestnih mer. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Odpravo oslabitev neopredmetenih sredstev se pripozna le v primeru porasta njihove nadomestljive vrednosti, če je ta porast mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se odpravi le do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetu amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabitve sredstva.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo. Del nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva predstavljajo tudi stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v izgradnji do trenutka, ko je osnovno sredstvo pripravljeno za uporabo. Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Poslovni najem

Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripozna kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila vnaprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

Državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v bilanci stanja kot odloženi prihodek in so namenjene kritju stroškov amortizacije teh sredstev. Znesek državne podpore se pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida skozi pričakovano dobo koristnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku. V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
- medkrajevno kabelsko omrežje – zemeljsko - optično	20
- zabojniki	15
- elektro-energetske naprave	5-11
- instrumenti	5
-standardno in specialno orodje	6
-osebna in tovorna vozila	6

-priklopniki	7-10
-druga transportna sredstva	3-6
-gradbeni stroji in naprave	6-8
-računalniška oprema	3-5
-klimatske naprave in oprema	5-10
-druga oprema	5-6

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem so spremembe nastale. Kot pomembnejše opredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5% knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če so ta vsaj 5% vrednosti vseh sredstev.

Družba letno preverjanja zunanje in notranje okoliščine poslovanja (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizična poškodba sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po **oslabitvi opredmetenih osnovnih sredstev**.

Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednosti pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen v primeru, ko je bilo sedaj oslabiljeno sredstvo predhodno okrepljeno in učinek okrepitve izkazan kot prevrednotovalna rezerva za opredmetena osnovna sredstva v vseobsegajočem poslovnem donosu. V takem primeru se najprej zmanjša prevrednotovalna rezerva.

Odpravo oslabitev opredmetenih sredstev se pripozna le v primeru porasta njegove nadomestljive vrednosti, če je ta porast mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se odpravi le do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabitve sredstva.

Poštena vrednost se s pomočjo neodvisnega cenilca vrednosti ugotavlja, če poslovodstvo na podlagi okoliščin poslovanja oceni, da je to potrebno.

d. Zaloge

Ob nabavi se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen. Poraba zalog se evidentira po povprečni ceni posameznega artikla.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

Drobni inventar, in osebna varovalna oprema in službena obleka, dana v uporabo, se takoj prenese med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca po posameznem zadolžencu v družbi.

e. Poslovne in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se ob začetnem pripoznanju izkažejo po izvirni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Po začetnem pripoznanju družba izkazuje terjatve po odplačni vrednosti. Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi in do tujine oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivost.

Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi in do tujine oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivosti in sicer:

- za terjatve, zapadle od 90 do 180 dni, 50% popravek,
- za terjatve, zapadle od 181 do 365 dni, 75% popravek,
- za terjatve, zapadle več kot 365 dni, 100% popravek.

Za domače terjatve v insolventnih postopkih (prisilna poravnava, stečaj) se popravek vrednosti oblikuje v višini celotne terjatve (100% popravek).

V posamičnih primerih se popravek vrednosti terjatev lahko oblikuje tudi individualno. Individualna obravnava oblikovanja popravka terjatev je vezana na podpisane dogovore s podjetji dolžniki o poravnavi obveznosti oziroma podpisane dogovore o medsebojnem pobotanju obojestranskih poslov.

f. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

g. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb. Družba primernost oblikovanja rezervacij preverja za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstoji zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim.

Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve na osnovi metode projicirane enote (»Projected Unit Credit Method) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2016 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji, razen pri odpravi napak, kjer je 0,5 % od zneska izvedenih del in pri projektu e-Cestninjenje, kjer so bile rezervacije oblikovane v višini zadržanih sredstev, to je 10%. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo.

h. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost. Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

i. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa po odplačni vrednosti.

j. Kratkoročne razmejitve

Družba ima med vnaprej vračunani stroški evidentirane stroške za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače in nagrade ter stroške storitev, za katere pa še niso bili prejeti računi.

k. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na podlagi začasnih situacij, ko družba izda mesečne obračune. Tekoči stroški so knjiženi v obdobju, v katerem nastanejo, prav tako se na podlagi teh računov oceni prihodke, ki so pripoznani v enakih obdobjih. Izjema so le projekti, v katerih je predvideno, da se dela v celoti obračunajo naročniku šele ob zaključku del. Za tovrstne primere družba spremlja stroške, ki so posledica izvajanja teh projektov ter pripadajoče stroške pripozna šele v obdobju, ko pripozna tudi prihodke iz tega naslova – ob zaključku tovrstnih projektov. Do takrat pa te stroške ustrezno odloži.

Prihodki iz prodaje proizvodov se pripoznajo po poštenu vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov. Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz investicijskih gradenj, prihodki iz vzdrževanja in odprave napak, prihodki geodetskih storitev, ITD (izvršilno – tehnične dokumentacije) in projektiranja, prihodki elektro storitev, prihodki javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO (uporabnina, vključitev, nadzor), prihodki ostalih storitev ter prihodki od prodaje materiala.

Prihodki iz naslova investicijskih gradenj, vzdrževanja in odprave napak, geodetskih storitev, ITD in projektiranja, elektro storitev, javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO ter prihodki ostalih storitev se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje materiala se pripoznajo ob prodaji.

l. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje, v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode efektivne obrestne mere) na neodpisano vrednost finančnih sredstev.

m. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu (odloženi davki). V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike. Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem sočasne razlike poravnane.

n. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2016 in 31.12.2015 ter izkaza poslovnega izida za leto 2016 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov. V izkazu za leto 2016 so bile upoštevane vse pomembne prilagoditve, ki so bile izvedene.

3. POJASNILA K IZKAZOM

3.1. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od prodaje storitev	38.973	24.382
a.) Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	35.828	21.940
<i>Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno</i>	<i>32.901</i>	<i>19.346</i>
<i>Investicije</i>	<i>23.879</i>	<i>8.906</i>
<i>Vzdrževanje</i>	<i>8.625</i>	<i>9.726</i>
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	<i>333</i>	<i>666</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>64</i>	<i>48</i>
<i>Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij preko trga</i>	<i>2.927</i>	<i>2.594</i>
<i>Uporabnina za OŠO</i>	<i>1.266</i>	<i>1.091</i>
<i>Elektro storitve</i>	<i>163</i>	<i>303</i>
<i>Investicije GVO gmbh</i>	<i>0</i>	<i>36</i>
<i>Ostale storitve GVO gmbh</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Investicije za TS preko trga</i>	<i>1.496</i>	<i>1.158</i>
<i>Investicije - ostala povezana podjetja</i>	<i>2</i>	<i>6</i>
b.) Prihodki od prodaje na trgu	3.145	2.442
<i>Investicije (ni JZP, OŠO)</i>	<i>1.310</i>	<i>1.479</i>
<i>JZP</i>	<i>120</i>	<i>176</i>
<i>Uporabnina za OŠO</i>	<i>589</i>	<i>561</i>
<i>Tujina</i>	<i>5</i>	<i>37</i>
<i>Elektro storitve - investicije, vzdrževanje, ostalo</i>	<i>367</i>	<i>21</i>
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	<i>31</i>	<i>59</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>723</i>	<i>109</i>
Čisti prihodki od prodaje	38.973	24.382

Družba je v svoje izkaze v letu 2016 vračunala 260 tisoč EUR čistih prihodkov iz naslova opravljenih del; od tega 254 tisoč EUR do Telekom Slovenije in 6 tisoč EUR na trgu.

Prihodki iz naslova investicijskih gradbenih pogodb so v strukturi čistih prihodkov od prodaje znotraj prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prikazani v postavkah »Investicije«, »Investicije GVO GmbH«, »Investicije za TS preko trga« in »Investicije - ostala povezana podjetja«, znotraj prihodkov od prodaje na trgu pa v postavkah »JZP« in »Investicije (ni JZP, OŠO)«. Skupen obseg prihodkov iz naslova gradbenih pogodb v letu 2016 znaša 26.806 tisoč EUR.

Največji porast prihodkov je na segmentu investicije v okviru povezanih podjetij neposredno zaradi projekta TOP (gradnja optičnega dostopovnega omrežja v GPON tehnologiji), ki pa se bo nadaljeval tudi v letu 2017. Povečanje je tudi na segmentu prihodki investicij za TS preko trga, saj se je v drugi polovici leta 2016 pričel projekt eCestninjenje, ki se bo zaključil oktobra 2017.

3.2. Drugi prihodki od poslovanja

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od odprave rezervacij	934	831
Prihodki od prejetih državnih pomoči	105	91
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	36	50
Prevrednotovalni poslovni prihodki	0	27
Drugi prihodki	41	68
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	1.116	1.067

Odprava rezervacij za dane garancije se nanaša na oblikovanje rezervacij iz prejšnjih let, ki jih družba, če ni črpanj rezervacij iz tega naslova, po preteku pogodbene dobe odpravi.

3.3. Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije

v tisoč EUR	2016	2015
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	0	0
Stroški materiala	7.142	3.997
Stroški energije	487	498
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški materiala in energije	7.629	4.495

Razlogi za porast stroškov materiala so predvsem v večjem obsegu dela v letu 2016 (projekt TOP in eCestninjenje).

3.4. Stroški storitev

v tisoč EUR	2016	2015
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	359	408
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	648	593
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	903	877
Povračila stroškov v zvezi z delom	64	60
Stroški zavarovalnih premij	114	91
Stroški bančnih storitev	37	40
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev	136	145
Stroški sejmov, oglaševanja	13	8
Stroški reprezentance	10	6
Stroški drugih storitev	12.390	4.717
Skupaj stroški storitev	14.674	6.945

Stroški drugih storitev vsebujejo stroške storitev podizvajalcev v višini 12.107 tisoč EUR (4.504 tisoč EUR v letu 2015), stroške za delo študentov in dijakov v višini 155 tisoč EUR (90 tisoč EUR v letu 2015) in ostale stroške drugih storitev v višini 128 tisoč EUR (v letu 2015 v skupni vrednosti 123 tisoč EUR).

Večkratni porast stroškov podizvajalcev glede na lani je posledica večjega obsega dela v letu 2016 (projekt TOP in eCestninjenje).

3.5. Stroški dela

v tisoč EUR	2016	2015
Plače in nadomestila plač	8.583	7.530
Prispevki za socialno varnost	1.836	1.601
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	1.156	1.033
Drugi stroški dela	2.073	1.337
Rezervacije za jub. nagrade in odpravnine ob upokojitvi	48	48
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-14	-77
Skupaj stroški dela	12.526	10.439

Stroški dela so v letu 2016 višji za 2.087 tisoč EUR zaradi povečanja števila zaposlenih v letu 2016 (za 64 zaposlenih več), višje izplačane božičnice kot v letu 2015, višje vkalkulirane 13. plače, višjih odškodnin za prerazporeditvene ure, saj so delavci opravili več ur, ki pa jih zaradi povečanega obsega dela niso mogli koristiti, ter izplačanih odpravnin zaradi pomlajevanja kadrovske strukture. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2016 je bilo 405.

3.6. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2016	2015
Stroški oblikovanja rezervacij (pojasnilo 3.18.)	628	486
Izguba pri prodaji opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	10	15
Slabitev in odpisi zalog	80	0
Slabitev in odpis terjatev	93	0
Usredstvena lastna režija	-4	-25
Ostali odhodki	90	74
Skupaj drugi odhodki poslovanja	897	550

Drugi odhodki poslovanja so v primerjavi z letom 2015 višji zaradi slabitve nekurantnih zalog materiala in zaradi odpisa neizterljivih terjatev SOKO BAU – sklad za tuje delavce v višini 104 tisoč EUR.

3.7. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Prihodki od obresti	10	16
Skupaj finančni prihodki	10	16
Odhodki za obresti	43	69
Drugi finančni odhodki	44	19
Skupaj finančni odhodki	87	88
Finančni izid	-77	-72

3.8. Davek iz dobička in odloženi davki

Davčni odhodek izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2016	2015
Davek tekočega leta	-307	-65
Odložene terjatve / obveznosti za davek	9	-187
Skupaj	-298	-252

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2016	2015
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo po MSRP	2.418	1.193
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-411	-203
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	162	150
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	0	-1
Sprememba davčne stopnje	37	0
Davčno nepriznani odhodki	-86	-84
Ostale postavke	0	-114
Skupaj odhodek za davek	-298	-252

Efektivna davčna stopnja v letu 2016 je znašala -12,3% v primerjavi z -21,1% v letu 2015.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2016	2015
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	1	0
Rezervacije	-5	-168
Terjatve in zaloge	13	-19
Spremembe odloženih terjatev/obveznosti za davek	9	-187

3.9. Neopredmetena sredstva

Na dan 31.12.2016 družba izkazuje licence (Microsoft, Autocad, Telecad-GIS 2016) in programsko opremo.

Med neopredmetenimi sredstvi izkazuje družba investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekti GOŠO Koroška, Ormož, Podravje, Mokronog - Trebelno, Slovenske Konjice, Sevnica in Pavlovci). Med neopredmetenimi sredstvi v izgradnji izkazuje investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva, ki še ni aktivirano v celoti (GOŠO Sveti Tomaž in GOŠO Dražgoše in GOŠO Podravje II). Zasebni del omrežja GOŠO je zgrajen z lastnimi sredstvi po modelu BOT (Build - Operate - Transfer) – zgradi – upravljaj - prenesi v last. Pri tem modelu gre za pogodbeno javno – zasebno partnerstvo, v katerem zasebni partner zgradi infrastrukturo, jo nato upravlja in vzdržuje določeno pogodbeno obdobje (20 let). V tem času je zasebni partner upravičen uporabnikom zaračunavati nadomestilo za uporabo zgrajene infrastrukture. Po izteku pogodbenega obdobja zasebni partner prenese infrastrukturo na javnega partnerja. Neodpisana vrednost projektov GOŠO na dan 31.12.2016 je: GOŠO Koroška v višini 3.741 tisoč EUR, GOŠO Ormož v višini 2.310 tisoč EUR, GOŠO Mokronog – Trebelno v višini 5.756 tisoč EUR, GOŠO Slovenske Konjice v višini 888 tisoč EUR, GOŠO Sevnica v višini 4.257 tisoč EUR, GOŠO Podravje v višini 356 tisoč EUR in GOŠO Pavlovci v višini 70 tisoč. Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2016

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2016	231	109	21.433	211	21.984
Povečanja	0	0	0	277	277
Povečanja z notranjim razvijanjem	0	0	0	18	18
Prenos v uporabo	223	0	74	-297	0
Zmanjšanja	-148	-1	0	0	-149
Odpisi	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2016	306	108	21.507	209	22.130
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2016	198	57	3.003	0	3.258
Zmanjšanja	-148	-1	0	0	-149
Odpisi	0	0	0	0	0
Amortizacija	67	17	1.126	0	1.210
Stanje 31. 12. 2016	117	73	4.129	0	4.319
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2016	33	52	18.430	211	18.726
Stanje 31. 12. 2016	189	35	17.378	209	17.811

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2015

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2015	231	57	21.433	137	21.858
Povečanja	0	0	0	24	24
Povečanja z notranjim razvijanjem	0	0	0	102	102
Prenos v uporabo	0	52	0	-52	0
Odpisi	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2015	231	109	21.433	211	21.984
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2015	141	56	1.881	0	2.078
Odpisi	0	0	0	0	0
Amortizacija	57	1	1.122	0	1.180
Stanje 31. 12. 2015	198	57	3.003	0	3.258
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2015	90	1	19.552	137	19.780
Stanje 31. 12. 2015	33	52	18.430	211	18.726

3.10. Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2016

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2016	23	0	131	10.233	0	10.387
Povečanja	0	0	0	0	1.549	1.549
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	18	0	1.532	-1.549	1
Zmanjšanja	0	0	0	-370	0	-370
Odpisi	0	0	0	-249	0	-249
Stanje 31. 12. 2016	23	18	131	11.146	0	11.318
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2016	6	0	15	8.801	0	8.822
Povečanja	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	1	0	7	650	0	658
Zmanjšanja	0	0	0	-357	0	-357
Odpisi	0	0	0	-248	0	-248
Stanje 31. 12. 2016	7	0	22	8.846	0	8.875
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2016	17	0	116	1.432	0	1.565
Stanje 31. 12. 2016	16	18	109	2.300	0	2.443

Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2015

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2015	23	0	131	10.441	0	10.595
Povečanja	0	0	0	0	383	383
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	0	0	383	-383	0
Zmanjšanja	0	0	0	-351	0	-351
Odpisi	0	0	0	-240	0	-240
Stanje 31. 12. 2015	23	0	131	10.233	0	10.387
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1. 1. 2015	5	0	8	8.806	0	8.819
Amortizacija	1	0	7	567	0	575
Zmanjšanja	0	0	0	-346	0	-346
Odpisi	0	0	0	-236	0	-236
Stanje 31. 12. 2015	6	0	15	8.801	0	8.822
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 1. 1. 2015	18	0	123	1.635	0	1.776
Stanje 31. 12. 2015	17	0	116	1.432	0	1.565

Družba spremlja opredmetena osnovna sredstva kot nepremičnine in kot opremo in druga opredmetena sredstva (druga oprema in opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju). Med nepremičninami so zgradbe in zemljišča (zabojniki za projekt GOŠO), kabelska kanalizacija in kabelsko omrežje (FL povezave). Druga oprema zajema gradbene stroje, standardno in specialno orodje, tovorna in osebna vozila, instrumente, elektroenergetske naprave in ostalo. Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena. Družba ima zanje obveze v višini 76 tisoč EUR.

3.11. Finančne naložbe v odvisna podjetja

V letu 2013 je GVO d.o.o. ustanovil odvisno družbo GVO Telekommunikation GmbH s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji, z osnovnim kapitalom 25 tisoč EUR. Družba GVO ima določene obveznosti iz naslova hčerinske družbe, saj v imenu te odvisne družbe garantira, da bodo vsi podizvajalci poplačani ter da bo odpravila vse morebitne napake, če jih odvisna družba ne bi.

Družba GVO Telekommunikation GmbH je imela v letu 2016 čisti poslovni izid v višini -3 tisoč EUR, in kapital na dan 31.12.2016 v višini -58 tisoč EUR. Družba GVO Telekommunikation GmbH nima najetih nobenih kreditov in nima obveznosti do kogarkoli, razen obveznosti izpolnitve pogodbenih obveznosti, za kar pa garantira GVO, d.o.o. kot krovna družba (na podlagi t.i. Parent guarantee garancije). Družba GVO Telekommunikation GmbH je imela na dan 31.12.2016 med dolgoročnimi obveznostmi 133 tisoč EUR in sicer iz naslova rezervacij, ki bodo predvidoma odpravljene v letošnjem letu in 64 tisoč EUR kratkoročnih obveznosti, predvsem iz naslova zadržanih sredstev do kupcev za že zaključene projekte.

3.12. Druge finančne naložbe

Družba izkazuje med drugimi finančnimi naložbami dana posojila za stanovanjske kredite zaposlenim. Dana posojila zaposlenim so dolgoročna. Del posojil, ki zapade v letu dni, se prenese med kratkoročne finančne naložbe. Posojila se obrestujejo z obrestnimi merami od 3,81% do 4,01%. Finančne naložbe v dana posojila družba izkazuje po plačanem znesku, ki je glavnica posojila. Le ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb se v glavnico vštevajo tudi pripisane obresti. Posojila so zavarovana z upravno izplačilno prepovedjo na plačo.

Družba GVO, d.o.o. je dne 30.12.2016 sklenila posojilno pogodbo za dano kratkoročno revolving posojilo matični družbi Telekom Slovenije d.d., v višini 2.000 tisoč EUR in rokom vračila 29.12.2017 ter viške denarnih sredstev plasirala v obliki omenjenega posojila po 0,121% letni obrestni meri.

v tisoč EUR	2016	2015
Posojila zaposlencem	21	37
Skupaj druge finančne naložbe	21	37
Druga kratkoročna posojila – posojila zaposlencem	17	23
Druga kratkoročna posojila – posojilo do TS	2.000	1.950
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	2.017	1.973

Dana posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe v posojila so izmerjene po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. V okviru danih posojil so izkazane tudi terjatve iz naslova obresti.

Dana posojila po ročnosti

v tisoč EUR	2016	2015
Ročnost		
- manj kot 3 mesece	7	9
- od 3 do 12 mesecev	2.011	1.964
- od 1 do 5 let	20	37
- več kot 5 let	0	0
Skupaj	2.038	2.010

3.13. Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	2016	2015
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	1	1
Terjatve iz poslovanja	164	150
Rezervacije	185	190
Odložene terjatve za davek	350	341

3.14. Zaloge

v tisoč EUR	2016	2015
Material	852	657
Skupaj zaloge	852	657

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost v višini 781 tisoč EUR ter varstvena obleka in obutev v višini 71 tisoč EUR.

V letu 2016 je bila evidentirana oslabitev vrednosti zalog materiala v višini 77 tisoč EUR zaradi nekurantnosti ter odpis vrednosti zalog v višini 3 tisoč EUR. V letu 2015 ni bilo evidentirane oslabitve vrednosti zalog in odpisa zastarelih zalog. Viškov in manjkov ugotovljenih pri popisu zalog v letu 2016 ni bilo.

3.15. Poslovne in druge terjatve

	2016			2015
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	12.394	-863	11.531	5.435
Skupaj terjatve do kupcev	12.394	-863	11.531	5.435
Dani predujmi	14	0	14	14
Terjatve za DDV in druge davke	584	0	584	254
Druge terjatve	19	0	19	141
Skupaj druge terjatve	617	0	617	409
Odloženi stroški	61	0	61	18
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve	260	0	260	49
Drugo	1	0	1	0
Skupaj aktivne časovne razmejitve	322	0	322	67
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	13.333	-863	12.470	5.911

Družba med poslovnimi terjatvami izkazuje 93,3% poslovnih terjatev do podjetij v skupini. Druge terjatve (v višini 617 tisoč EUR) zajemajo predvsem druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij in sicer v višini 616 tisoč EUR.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2016	2015
Stanje 1.1.	-888	-997
Popravki v letu	-40	-86
Odprava popravkov (plačila)	51	116
Poraba (odpisi)	14	79
Stanje 31.12.	-863	-888

Starostna struktura zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31.12.2016

v tisoč EUR	2016		2015	
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Bruto vrednost	Popravek vrednosti
Nezapadle	12.027	0	5.639	0
Zapadle	984	-863	1.093	-888
do vključno 30 dni	91	0	22	0
od vključno 31 do vključno 60 dni	13	0	17	0
od vključno 61 do vključno 90 dni	0	0	8	0
od vključno 91 do vključno 120 dni	0	0	7	-2
od vključno 121 dni naprej	880	-863	1.039	-886
Skupaj terjatve	13.011	-863	6.732	-888

3.16. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	2016	2015
Denarna sredstva na TRR računih na bankah	1.356	65

3.17. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	2016	2015
Vpoklicani kapital	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	1	1
Rezerve iz dobička	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	12.883	10.763
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	-229	-115
Skupaj kapital in rezerve	18.988	16.982

Kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, zadržani čisti poslovni izid in rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke.

Med kapitalskimi rezervami družba izkazuje znesek odpravljenega splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalne rezerve.

Rezerve iz dobička zajemajo zgolj zakonske rezerve v višini 575 tisoč EUR. Zakonske rezerve se oblikujejo, dokler njihova višina vključno s kapitalskimi rezervami ne doseže 10% osnovnega kapitala družbe. Družba v letu 2016 skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in statutom družbe ni oblikovala zakonskih rezerv, saj že dosegajo maksimalno dovoljeno višino.

Kot aktuarski primanjkljaj ali presežek se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlencev zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev. V letu 2016 so se rezerve za aktuarske primanjkljaje povečale za 114 tisoč EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička na dan 31.12.2016

v tisoč EUR	2016	2015
Čisti poslovni izid poslovnega leta	2.120	941
+ preneseni čisti dobiček	10.763	9.822
Bilančni dobiček	12.883	10.763

3.18. Rezervacije

v tisoč EUR	31.12.2015	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprem. diskontne stopnje	31.12.2016
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	181	-53	-8	0	0	120
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	1.155	-29	0	187	20	1.333
Druge rezervacije (invalidi)	49	-82	0	45	0	12
Druge rezervacije za dana jamstva	1.679	0	-926	628	0	1.381
Skupaj rezervacije	3.064	-164	-934	860	20	2.846

Družba oblikuje dolgoročne rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Dolgoročne rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2016 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3% od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji, razen pri odpravi napak, kjer je 0,5 % od zneska izvedenih del in pri projektu eCestninjenje, kjer so bile rezervacije oblikovane v višini zadržanih sredstev v višini 10%. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na domačem trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi metode projicirane enote (»Projected Unit Credit Metod«) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja – družbe 3sigma d.o.o..

Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 1,3%, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2015: diskontna stopnja 2,15 %, stopnja fluktuacije od 0 % do 3,5 %). Obveznosti družbe so enake sedanjí vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti.

Proti družbi je bilo na dan 31.12.2016 vloženih šest tožb v skupni vrednosti 306 tisoč EUR (v letu 2015 v višini 366 tisoč EUR). Družba ima na dan 31.12.2016 za obveznosti za tožbe oblikovanih rezervacij za 120 tisoč EUR. Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj družba ocenjuje, da v letu 2016 ni potrebno oblikovati dodatnih rezervacij za verjetne obveznosti po tožbah.

3.19. Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Pogodbene obveznosti za aktivirane programske pravice	107	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	107	0
Obveznosti do dobaviteljev	10.209	3.935
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	157	105
Obveznosti do zaposlenih	1.116	700
Obveznosti za predujme	14	15
Druge obveznosti	711	274
Kratkoročne poslovne obveznosti	12.207	5.029
Skupaj poslovne in druge obveznosti	12.314	5.029

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi so evidentirane pogodbene obveznosti za aktivirane programske pravice – Microsoft licence.

Razlog za porast obveznosti do dobaviteljev je v večjem obsegu dela v letu 2016, druge obveznosti pa predstavljajo v največji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij v višini 682 tisoč EUR.

Družba ima med poslovnimi in drugimi obveznostmi 30 tisoč EUR zapadlih poslovnih obveznosti. V letu 2016 je imela družba večji obseg dela kot v letu 2015, zato so se obveznosti do dobaviteljev povečale.

3.20. Prejeta posojila

v tisoč EUR	2016	2015
Prejeta dolgoročna posojila	0	1.500
Posojila družb v skupini	0	1.500
Skupaj dolgoročni del	0	1.500
Prejeta kratkoročna posojila	1.502	2.005
Posojila družb v skupini	1.500	2.000
Obresti od posojil	2	5
Skupaj kratkoročni del	1.502	2.005

Pogodbena določila prejetega posojila

v tisoč EUR	Dolgoročni del	Kratkoročni del	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Finančne obveznosti do družb v skupini	0	1.502	0	1,574%	31.12.2017	bianco menice

Med kratkoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 1.502 tisoč EUR (kratkoročni del dolgoročnega posojila prejetega od Telekom Slovenije, d.d.). Za zavarovanje vračila vseh obveznosti po dolgoročni posojilni pogodbi je družba GVO, d.o.o. izročila matični družbi dve bianko podpisani menici z menično izjavo in nalogom za plačilo menice.

3.21. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	2016	2015
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve	569	238
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	375	379
Vnaprej vračunane plače in nagrade	510	228
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	1.454	845

Kratkoročno vračunani stroški v višini 1.454 tisoč EUR zajemajo vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene letne dopuste v višini 375 tisoč EUR, vnaprej vračunane plače in nagrade v višini 510 tisoč EUR ter vnaprej vračunane ostale poslovne stroške v višini 569 tisoč EUR, ki zajemajo ocenjene stroške materiala, podizvajalcev in gradbenih del.

3.22. Potencialne in prevzete obveznosti

Obveznosti in terjatve za poslovni najem

Družba kot najemojemalec

Družba v letu 2016 izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

V poslovnem letu 2016 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v vrednosti 648 tisoč EUR (2015: 593 tisoč EUR). Med stroški poslovnega najema družba pripoznava najemnine za prostore, avtomobile in opredmetena osnovna sredstva (najem fotokopirnih strojev, tiskalnikov, kontejnerja in ostalo). Pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

v tisoč EUR	2016	2015
- do 1 leta	612	577
- od 1 do 5 let	2.380	2.142
- nad 5 let	2.973	2.510
Skupaj	5.965	5.229

Družba kot najemodajalec

Družba v letu 2016 ne izkazuje terjatev iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	2016	2015
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	1.088	1.129
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	0	0
Druga jamstva:	19	35
• <i>Resnost ponudbe</i>	19	35
• <i>Zavarovanje zapadlih in neporavnanih obveznosti</i>	0	0
Dane garancije	1.107	1.164

Družba evidentira v izvenbilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami za dobro opravljeno delo in za odpravo napak v garancijski dobi in druga jamstva kot so resnost ponudbe v višini 1.107 tisoč EUR. Na dan 31.12.2015 jih je bilo 1.164 tisoč EUR.

4. DRUGA RAZKRITJA**4.1. Posli s povezanimi strankami****Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi**

v EUR	2016	2015
Direktor	122.314	117.351
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	210.302	210.163
Skupaj	332.616	327.514

Med skupnimi zneski prejemkov v letu 2016 so upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja in ostali stroški dela - regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja).

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1 v 69. členu, da so kot pomembna zadeva opredeljena zahtevana razkritja za naslednje skupine oseb: člane posloводства in druge delavce družbe, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

v EUR	Skupni znesek vseh prejemkov	Posojila	
		Neodplačani del 2016	Odplačila v 2016
Direktor	122.314	0	0
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	210.302	22.437	5.331
Skupaj	332.616	22.437	5.331

Posli s povezanimi podjetji

v tisoč EUR	2016	2015
Terjatve do podjetij v skupini	13.018	6.819
Telekom Slovenije, d.d.	13.018	6.819
Obveznosti do podjetij v skupini	5.807	5.654
Telekom Slovenije, d.d.	5.632	5.477
GVO, GmbH	171	171
Avtenta, d.o.o.	4	6
Soline, d.o.o.	0	0
Prihodki od prodaje v skupini	35.828	21.940
Telekom Slovenije, d.d.	35.826	21.898
GVO, GmbH	0	36
TSmedia, d.o.o.	2	6
Nakup blaga in storitev v skupini	7.765	4.681
Telekom Slovenije, d.d.	7.740	4.626
GVO, GmbH	0	14
Avtenta, d.o.o.	21	37
Soline, d.o.o.	4	3
TSmedia, d.o.o.	0	1

Družba GVO, d.o.o. na dan 31.12.2016 skupaj terjatev do matične družbe v višini 13.018 tisoč EUR, od tega poslovnih in drugih terjatev v višini 10.764 tisoč EUR, kratkoročna posojila v višini 2.000 tisoč EUR in kratkoročno odložene stroške in odhodke v višini 254 tisoč EUR.

Obveznosti do povezanih podjetij družba GVO, d.o.o. na dan 31.12.2016 izkazuje v višini 5.807 tisoč EUR; od tega do matične družbe 1.502 tisoč EUR prejetih kratkoročnih posojil, poslovnih in drugih obveznosti v višini 3.119 tisoč EUR, rezervacij v višini 904 tisoč EUR in poslovnih in drugih obveznosti v višini 3.119 tisoč EUR. Družba je imela do družbe GVO, GmbH rezervacij v višini 171 tisoč EUR, ter do družbe Avtenta, d.o.o. poslovnih in drugih obveznosti v višini 4 tisoč EUR.

Družba ima na dan 31.12.2016 stanje prejetih poroštev s strani matične družbe v višini 430 tisoč EUR za zavarovanje obveznosti v zvezi z izdano garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

4.2. Stroški revizorja

v tisoč EUR	2016	2015
Revidiranje letnih poročil	7	7
Druge storitve dajanja zagotovil	5	0
Skupaj stroški revizorja	12	7

4.3. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj družbe sta najpomembnejši tveganji kreditno tveganje in tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju ni, saj se družba izključno financira preko posojila matične družbe z nespremenljivo obrestno mero. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje se izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove in odhodke financiranja. V nadaljevanju so podrobneje prikazana pomembna finančna tveganja, ki se jih skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Najpomembnejši vir kreditnega tveganja (tveganja neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke) predstavlja neplačevanje obveznosti s strani pogodbenih strank. Poslovne in druge terjatve predstavljajo 82,7% kratkoročnih sredstev v družbi GVO, d.o.o.. Pretežni del poslovnih terjatev izvira iz terjatev do družb v skupini in sicer 88,6%.

Kreditno tveganje se obvladuje predvsem s sprotnim ugotavljanjem bonitete poslovnih partnerjev in aktivno izterjavo terjatev. Skladno s Pravilnikom o upravljanju s terjatvami matične družbe se zahteva od bolj tveganih poslovnih partnerjev zavarovanje potencialnih terjatev.

Postopke predhodne in sodne izterjave se izvaja v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatev do kupcev glede na kreditno sposobnost posameznega kupca, izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev je kreditno tveganje obvladljivo.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	2016	2015
Dana dolgoročna posojila (posojila zaposlencem)	21	37
Druga kratkoročna posojila	2.017	1.973
Poslovne in druge terjatve	12.148	5.844
<i>od tega terjatve do kupcev na trgu</i>	768	592
Denar in denarni ustrezniki	1.356	65
Skupaj	15.542	7.919

Tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti

Plačilno-sposobnostno tveganje je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov oziroma s sposobnostjo zagotavljanja virov likvidnosti in posledično s sposobnostjo za poravnavanje obveznosti ob njihovi zapadlosti. V letu 2016 se je denarni tok družbe izboljševal in ob koncu leta je bilo tveganje plačilne sposobnosti ocenjeno kot nizko.

Družba tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti obvladuje na podlagi rednega uravnavanja in načrtovanja denarnih tokov. Likvidnost se spremlja dnevno in načrtuje na mesečni, dvomesečni in letni osnovi (dnevno spremljanje z 2-mesečno dnevno napovedjo ter 12-mesečno napovedjo po mesecih), s čemer pravočasno zaznava morebitne primanjkljaje likvidnih sredstev, kar je osnova za odločanje o ukrepih. Družba od 1.7.2016 nima več likvidnostnih rezerv v obliki revolving posojila. Konec leta je obnovila posojilno pogodbo za dano posojilo matični družbi in tako plasirala viške denarnih sredstev za dobo enega leta v višini 2.000 tisoč EUR.

Kot nizko je ocenjeno tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti, kar je rezultat dokaj predvidljivega denarnega toka, ustrezne kapitalske strukture in aktivnega upravljanja z obratnim kapitalom.

Kratkoročne finančne obveznosti v višini 1.500 tisoč EUR se nanašajo na posojilo družb v skupini, ki po

sprejetem poslovnem načrtu zapade v plačilo 31.12.2017. Posojilo po posojilni pogodbi zapade v vračilo šele 31.12.2021.

Zapadlost obveznosti družbe na dan 31.12.2016 in 31.12.2015 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
31.12.2016							
Posojila in krediti	0	0	2	1.500	0	0	1.502
Predvidene obresti od posojil	0	0	6	18	0	0	24
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	30	1.149	7.821	3.207	107	0	12.314
31.12.2015							
Posojila in krediti	0	0	5	2.000	1.500	0	3.505
Predvidene obresti od posojil	0	0	14	42	26	0	82
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	11	1.441	2.984	593	0	0	5.029

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo (neto) finančnih obveznosti s kapitalom in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti. Družba izkazuje nizko zadolženost, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete.

v tisoč EUR	2016	2015
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	1.502	3.505
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-3.373	-2.038
Neto obveznosti	-1.871	1.467
Kapital	18.988	16.982
Kapital in neto obveznosti	17.117	18.449
Kazalnik finančnega vzvoda	-10,9%	7,9%

Ostala tveganja

Družba se pri svojem poslovanju srečuje tudi z drugimi tveganji, kot so: tveganje izgube projektov na domačem trgu zaradi pasivnosti države, operativnimi tveganji (škoda in nedostopnost do fizičnih sredstev, izpad elektrike, tehnične napake), kar družba uspešno obvladuje z rednimi pridobivanji novih poslov in minimiziranjem verjetnosti neželenih dogodkov.

5. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja se niso pojavili dogodki, ki bi zahtevali popravek računovodskih izkazov na dan 31.12.2016.

6. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe GVO d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. (»družbe«), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi resnični in pošten prikaz finančnega položaja družbe na dan 31. decembra 2016 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane družbe. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi z drugimi informacijami nimamo o čem poročati.

Vezano na poslovno poročilo smo presodili ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah.

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljeni računovodski izkazi, skladne z informacijami v računovodskih izkazih ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja družbe in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v poslovnem poročilu. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost direktorja za računovodske izkaze

Direktor je odgovoren za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo direktorja potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Direktor je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovoren za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava direktor podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;

- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Direktorja med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Matjaž Prešeren
pooblaščen revizor

Katarina Sitar Šuštar, MBA
pooblaščen revizor
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.

4

Ljubljana, 24.2.2017